

Skolen skal hjælpe højtbegavede børn

SIDE 18

SIDE 12

Matematik i 10. klasse:

Leg og aktiv undervisning får
elever til at knække koden.

FOLKESKOLEN

FAGBLAD FOR UNDERISERE

Minister: Det tager
tid at genvinde
lærernes tillid

SIDE 32

NR15

15 | 09 | 2022

Ansvarshavende chefredaktør/direktør til Fagbladet Folkeskolen ApS

Vil du være med til at udvikle landets førende fagmedie inden for skoleområdet og lede et hold af engagerede medarbejdere? Som ansvarshavende chefredaktør/direktør på Folkeskolen skal du stå i spidsen for et vidtfor-grenet medie og fortsætte vores digitale udvikling.

Folkeskolen er et toneangivende medie med nyheder, vidensdeling og debat for og om folkeskolen. Vi sætter ofte dagsordenen for den uddannelsespolitiske debat, hvad enten det er på folkeskolen.dk, på de sociale medier eller i det trykte blad. Vi har fokus på at tilbyde nærværende og engagerende journalistik, og Folkeskolens læsere indgår i et tæt samspil med redaktionen med tips, spørgsmål, kritik og debatter. Vi har også et levende online community med cirka 200 bloggere, som leverer kvalitetsindhold til mediet.

Om stillingen

Som chefredaktør og direktør får du både det redaktionelle og det forretningsmæssige ansvar for virksomheden Fagbladet Folkeskolen ApS.

Medierne redigeres efter journalistiske relevanskriterier, og du vil som chefredaktør have ansvar for alt indhold – også de ledende artikler. Du får ansvaret for medarbejdergruppen, for virksomhedens langsigtede strategiske forretningsudvikling samt den fortsatte journalistiske udvikling af nye kanaler og formater. Den daglige redaktionelle og forretningsmæssige drift sker i samarbejde med en dygtig mellemlidergruppe.

Om os:

- Fagbladet Folkeskolen har eksisteret i 140 år. Der er 138.000 læsere til det trykte blad, som udkommer 22 gange om året.
- Folkeskolen.dk har 230.000 besøg om måneden.
- Folkeskolen.dk er vært for 23 faglige netværk med egne nyhedsbreve, der dækker alle folkeskolens fag samt en række medlemsgrupper i Danmarks Lærerforening, herunder en stor gruppe lærerstuderende.
- Vi er 15 topmotiverede og vidende medarbejdere på en redaktion præget af et godt samarbejde og en humorfyldt og hjælpsom hverdag på et kontor i centrum af København.

Vi forventer at du:

- har arbejdet med at udgive og udvikle journalistisk på flere medieplatforme
- har erfaring med ledelse af fagprofessionelle
- har interesse for skoleforhold og organisationsverdenen
- har vist, at du kan skabe økonomiske resultater i forbindelse med digital omstilling
- har forståelse for at agere i en virksomhed, hvis ene ejer er en politisk ledet fagforening
- kan samarbejde med bestyrelsen for Fagbladet Folkeskolen ApS og i et dagligt samspil med Danmarks Lærerforenings sekretariat
- kan skrive ledere og deltage i debatter med en engageret og kritisk læserskare.

Vilkår

Du bliver aflønnet efter aftale med Chefklubben i Danmarks Lærerforening. Lønnen tager udgangspunkt i det kommunale lønsystem på løntrin 52 plus tillæg. I ansættelsen indgår en arbejdsgiverbetalt AP-pensionsordning på 17,3 procent. Stillingen ønskes besat 1. december 2022.

Vil du vide mere?

Du er velkommen til at kontakte bladredaktør Mette Schmidt, msc@folkeskolen.dk, mobil 2222 7453 og den ansvarlige for forretningsudvikling Peter Leegaard, ple@folkeskolen.dk, mobil 6035 4794.

Søg stillingen via Danmarks Lærerforenings hjemmeside www.dlf.org under ledige stillinger eller på www.lærerjob.dk. Vi skal modtage din ansøgning og CV senest onsdag den 5. oktober 2022 kl. 12.00.

Vi forventer at afholde første runde samtaler onsdag den 12. oktober og anden runde samtaler mandag den 24. oktober. Der vil indgå en test og case i forbindelse med den anden samtale.

Verden ifølge en minister

Det er interessant at iagttage, hvordan verden ser totalt forskellig ud fra henholdsvis et klasseværelse og et ministerkontor.

Hanne Birgitte Jørgensen
ansv. chefredaktør

HJO@FOLKESKOLEN.DK

Det ligger *Folkeskolens* redaktion fjernt at tiltro politikere det værste, sådan som det ellers er blevet moderne. Hvis man er et ondt magtmenneske, er der nok andre steder, hvor det er nemmere at komme til at udføre mørkets gerninger end lige i politik, hvor man som bekendt skal bruge et flertal.

Så hvis man læser interviewet med børne- og undervisningsministeren i dette blad og tænker: "Hvilken planet bor hun på?", skal man derfor ikke tænke, at Pernille Rosenkrantz-Theil (Socialdemokratiet) ikke vil det bedste.

Dels er der jo valgkamp, dels ser hun også bare verden fra et ministerkontor – og her er der sket en masse:

De udskældte nationale test er afskaffet, og ministeren er i gang med at genoprette lærernes tillid til det politiske system i partnerskabet Sammen om skolen. Hun mener desuden, at hun har gjort alt det, man kan gøre p.t. for at hjælpe inklusionen godt på vej. Skolerne har fået mulighed for at gøre skoledagen kortere, og 87 procent af skolerne har taget imod tilbuddet. Specialundervisning bliver igen et fag på læreruddannelsen. Regeringen har aftalt med KL, at kommunerne skal sikre en mere ligelig fordeling af elever med ikkevestlig baggrund. Og så er der lærermilliarden, så kommunerne kan ansætte flere lærere.

Dadum, dadum, dadum.

Det er interessant at iagttage, hvordan verden ser totalt forskellig ud fra henholdsvis et klasseværelse og et ministerkontor. Som minister tænker man nok, at når man har aftalt noget med for eksempel KL, så kan det krydses af på to do-listen. *Mission accomplished!*

Men virkeligheden de fleste steder ser helt og aldeles anderledes ud.

Alle inklusionsundersøgelser viser, at det går den forkerte vej. Der vil gå lang tid, før specialundervisning på læreruddannelsen kan yde sit bidrag. Kortere skoledage er nok en god ide, men de er ikke svaret på alt, især ikke hvis de kombineres med besparelser. Og med hensyn til afløseren for de nationale test er der tale om en meget lang overgangsperiode, inden de nye folkeskolens nationale færdighedstest ligger klar, hvor systemet ganske vist er ændret, men hvor der ikke er skruet grundlæggende ned for testningen.

Kære Pernille Rosenkrantz-Theil, der skal meget mere til, før det kan mærkes derude. Som i meget mere!

Indhold

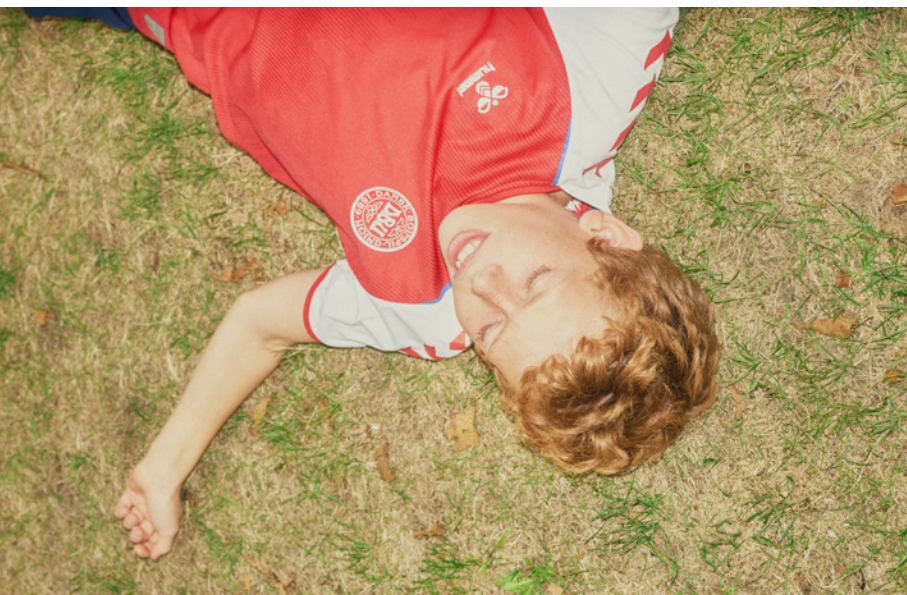
Lærer Lennart Børsting har en undervisningsform, som fanger elever, der aldrig før har knækket koden til matematik.

SIDE 12

TEMA SIDE 18

TEST SKAL FINDE DE HØJTBEGAVEDE ELEVER

SIDE 18

Theodor blev misforstået i skolen og mistrivedes. Men en intelligenstest og et skoleskift hjalp.

SIDE 32

Børne- og undervisningsministeren gør status inden valget.

6 FOLKESKOLEN.DK

10 ANTALLET AF LÆRERE I FOLKESKOLEN ER STEGET

FAGLIGE NETVÆRK: MATEMATIK

12 Når matematik først forstås i 10. klasse

16 "Jeg gik død i matematik"

17 FRA FAGENE

TEMA/HØJT BEGAVEDE ELEVER

18 "Jeg har altid følt, at jeg var speciel"

22 Elever skal testes for høj begavelse

24 Højtbegavede elever har også brug for hjælp

DEBAT

30 DLF mener

30 Læserne mener

32 NÅR BOET GØRES OP

FAGLIGE NETVÆRK: SPROGFAG

38 Ny vejlederuddannelse løfter fremmedsprog

41 ANBEFALINGER: DANSK

42 ANMELDELSER

44 KORTE MEDDELELSER

44 LEDIGE STILLINGER

50 USKOLET

Tegn et hjem for verdens flygtninge

Kreativitet **med mening**

Lad dine elever slippe kreativiteten løs i et forløb med udsyn og mening. Du kan bestille gratis tegnekit til hele klassen ved at skrive til camilla.paarup@drc.ngo. Kampagnen kører fra 1. september til 6. november. Læs mere på tegnethjem.dk

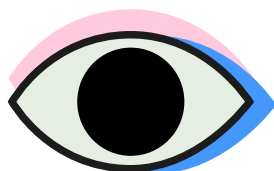

3 VIGTIGE

1 Regeringen, SF, Radikale Venstre, Enhedslisten og Dansk Folkeparti har netop aftalt, at Folketinget skal lovfæste offentligt ansattes **YTRINGSFRIHED**. I dag er ytringsfriheden primært sikret gennem en vejledning fra Justitsministeriet og så selvfølgelig den almene, grundlovssikrede ret til frit at ytre sig inden for rammerne af blandt andet injurielovgivningen. "I Danmark har offentligt ansatte en udstrakt ytringsfrihed, og det kan vi være stolte af", udtalte justitsminister Mattias Tesfaye (Socialdemokratiet) om aftalen. "Men der er brug for at gøre mere for at sikre, at de offentligt ansatte kender deres rettigheder og gør brug af dem".

2 Det er alment vedtaget sandhed, at der er **LÆRERMANGEL** i dagens Danmark. Men ifølge Beskæftigelsesministeriet er lærerfaget langtfra det fag med størst rekrutteringsproblemer. Dermed må man regne det for mindre sandsynligt, at lærerne er omfattet af statsminister Mette Frederiksens (Socialdemokratiet) ønske om mere i løn til ansatte i den offentlige sektor. I Beskæftigelsesministeriets nyeste opgørelse over forgæves rekrutteringer er procenten for folkeskolelærere på 11 mod sygeplejerskers 46 og pædagogers 42.

3 At det relativt set går godt med rekrutteringen af lærere, skyldes måske, at nogle **NYUDDANNEDE** kaster sig ud i livet i folkeskolen. 62 procent af de københavnske lærerstuderende, der gennemførte uddannelsen i 2020, gik direkte til job i en folkeskole inden for et år. Det viser en ny opgørelse, som Københavns Professionshøjskole har foretaget for folkeskolen.dk/lærerstuderende. Det er væsentligt flere, end det fremgik af en opgørelse fra tænketanken Kraka, hvor kun 54 procent af lærerdimitterende fra 2020 fik job i en folkeskole samme år. Kraka er ikke kommet med et entydigt svar på, hvorfor de to opgørelser kommer frem til forskellige resultater.

Mest læste:
Over halvdelen af lærerne venter over en måned på PPR-hjælp

Mest debatterede:
Åbenmundet lærer vinder ytringsfrihedspris

Ordblindetest hele året

Læsevejledere sukker efter at kunne teste elever for ordblindhed hele skoleåret. Nu vil regeringen udvikle den nationale ordblindetest, så den ikke kun kan anvendes om foråret. I alt vil regeringen styrke ordblindeindsatsen med 88 millioner kroner.

OPTUR
NEDTUR

Rudersdal Kommune lægger sig fladt ned efter alvorlig kritik

Rudersdal Kommune har begået klare og alvorlige fejl i sagsbehandlingen af en række sager i Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Det konkluderer Kammeradvokaten, som blev hidkaldt, da det kom frem, at PPR i to år havde forsøgt at overtale forældre til at trække klager over skolestøtte til deres børn tilbage.

Vinder af stor lærerpris: "Jeg troede, det var telefonfis"

Foto: Jesper Knudsen

Nina Riising Erri

Toftlund Distriktskole

Nina Riising Erri sad og "biksede med at arrangere en lejrskole og noget med en filmfestival", da telefonen ringede.

"Jeg var nok lidt kort for hovedet i starten, og jeg når at tænke: 'Er de nu også begyndt at ringe rundt med deres spørgeskemaer?' Jeg forstår ingenting og overvejer et øjeblik, om det er telefonfis", fortæller hun. Men beskeden fra formanden for undervisningsudvalget i Danmarks Lærerforening, Regitze Flan-

nov, var rigtig nok: Hun havde vundet årets Ove Lund og Hanne Nistedes Lærerprijs for en særlig aktiv indsats.

Det er kolleger og elever på Toftlund Distriktskoles udskolingsafdeling, der har indstillet Nina Riising Erri til prisen, der følges af 75.000 kroner.

"Jeg tudede halvdelen af samtalen med Regitze, fordi det var så pænt, det hun fortalte, at de havde sagt", siger den sønderjyske lærer.

Arkivfoto: Kent Bjørnholt

Eleverne i 8. klasse på Tibberupskolen i Espergærde kan godt gemme kladdehæfterne væk igen og tage deres Chromebooks frem. Datatilsynet valgte i sidste uge at suspendere forbuddet mod Chromebooks i en kort periode og give Helsingør Kommune et antal påbud om brugen.

Over halvdelen af lærerne venter over en måned på PPR-hjælp

I næsten alle klasser i Danmark er der elever, der ikke får tilgodeset deres behov, lyder det fra lærerne i en ny inklusionsundersøgelse. 52 procent af lærerne svarer, at der går over en måned, før de kan få råd og vejledning fra PPR.

En ny inklusionsundersøgelse fra Danmarks Lærerforening viser, at der i hver klasse sidder svarende til 4,4 elever, som modtager særlige indsatser. Flest på mellemtrinnet og færrest i udskolingen. Formand for Danmarks Lærerforening Gordon Ørskov Madsen mener, at der er brug for at gøre noget, når så mange elever ikke trives i skolen.

”Der er brug for at investere i børn og unge tidligt i deres liv. I skolen handler det om, at børnene skal tilpasse sig skolens rammer. Vi skal have organiseret en skole, der tager udgangspunkt i de børn, vi har, og de behov, de har”, siger han.

LÆRERE ØNSKER HURTIGERE HJÆLP

Det kan være meget svært at få hjælp fra Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) i kommunen, når en lærer vurderer, at behovet er der. Over halvdelen af de lærere, der har svaret i DLF's inklusionsundersøgelse, oplever, at der går over en måned, før de får hjælp fra PPR. Næsten halvdelen af lærerne mener, at hjælpen fra PPR 'i mindre grad' er realiserbar, mens 25 procent mener, at hjælpen

Foto: skynesher/istock

Lærere føler, at de må vente alt for længe på hjælp fra PPR, når en elev mistrives.

'i nogen grad' er realiserbar. Kun to procent mener, at hjælpen 'i høj grad' er realiserbar.

”Det er frustrerende. De arbejds gange er lidt træge. Det kan også være svært at trænge igennem og at nå dertil, hvor PPR også synes, det er en sag for dem. Der er mange ting, der skal prøves af, inden man får råbt nogen op”, siger Line Slot Kristensen, som er lærer på Herningsholmskolen. ”Man må væbne sig med tålmodighed. Nogle gange presser jeg på hos min leder og siger, at der simpelthen må ske noget. Andre gange deler jeg bare frustrationerne med kollegerne. Der er andre, der har det ligesådan”.

mbt@folkeskolen.dk

Lægeforening: Børn bør højst vente 30 dage

Forhandlingerne om en psykiatriplan er begyndt på Christiansborg. Et af elementerne er at sikre hurtigere og mere ensartet hjælp til skoleelever fra Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Lægeforeningen mener, at der ligesom i sundhedssystemet bør være krav om en vurdering af det enkelte barn inden for maksimalt 30 dage.

”Vores tankegang er parallel til de garantier, der er i sundhedsvæsenet. Børn og unge med psykiske problemer burde have hjælp med det samme, hvis det var muligt”, siger formand for Lægeforeningen Camilla Noelle Rathcke. Hun føler, at Lægeforeningens ønske er blevet hørt. PPR er nemlig en del af det faglige oplæg til en

tiårsplan i psykiatrien, som blev offentliggjort i januar

”Vi er grundlæggende tilfredse med oplægget. Her anbefales det, at der opbygges et tilbud til børn og unge i kommunerne, som er ensartet. I oplægget er der ikke konkrete målsætninger for, hvor lang tid der skal gå, før man modtager et tilbud. Vi mener, at 80 procent skal have et tilbud fra PPR inden for 30 dage”.

Camilla Noelle Rathcke afventer den endelige plan, men hun mener, at afsættet for bedre forhold er der.

mbt@folkeskolen.dk

“DLF skuffer mig! Som fagforening er Lærerforeningen uden mod og kant, og interesse modsætningen mellem arbejdstager og arbejdsgiver er fejlet ind under tæppet”.

“Regeringen har sjoflet det her meget, meget vigtige emne”.

“Tørklædet skal ikke bruges som politisk middel i en eventuel valgkamp”.

HASTER! Giv Christian Lollike dit input til nyt teaterstykke om folkeskolen

Christian Lollike og Aarhus Teater efterlyser personlige historier fra de ansatte i den danske folkeskole. Historierne skal bruges som inspiration til at skrive en ny teaterforestilling der pt har arbejdstitlen “FOLKESKOLEN – om livet i den danske folkeskole anno 2022”. Forestillingen skrives og instrueres af Christian Lollike og får urpremiere på Aarhus Teaters Store Scene i foråret 2024.

Alle input er velkomne – beskriv dine oplevelser uden selvcensur og spekuler ikke på, at de skal kunne fungere på en scene. **DEADLINE 3. OKTOBER 2022** for indsendelse af historier fra lærere, pædagoger, skoleledere, tap’er og andre, der er ansat i folkeskolen (eller privatskolen). Alle historier bliver anonymiseret og behandlet fortroligt.

Læs mere på aarhusteater.dk/input

AARHUS TEATER

- Tobias Zimling Kristiansen, folkeskolelærer i Gentofte, i et blogindlæg på folkeskolen.dk
- Mette Thiesen, folketingsmedlem for Nye Borgerlige, om obligatorisk undervisning i folkeskolen om Muhammed-krisen.

- Ahmet Demir, socialkonsulent, i et debatindlæg på folkeskolen.dk

For første gang i mere end et årti er der de seneste to år kommet flere lærere i folkeskolen. Dermed ser den såkaldte lærermilliard ud til at have haft den ønskede effekt – indtil videre. For nu er kommunerne så pressede på økonomien, at det rammer skolerne.

Antallet af lærere i folkeskolen er steget

ORD
Sebastian Bjerril

Antallet af lærere i folkeskolen er i årevis droslet ned, men kurven er langt om længe vendt en smule – i hvert fald for en stund. Det viser en analyse over antallet af lærere i folkeskolen, som Danmarks Lærerforening har foretaget på baggrund af tal fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor over antallet af lærere de seneste 13 år.

I den årrække er lærerstaben skrumpet ind med tæt på 10.000 fuldtidslærere svarende til en nedgang på 18 procent. Men fra 2020 til 2021 var der for første gang en mindre stigning. Det sker som direkte konsekvens af, at regeringen og støttepartierne tilbage i december 2019 afsatte penge til at ansætte flere lærere. Aftalen er kendt som den såkaldte lærermilliard, hvor partierne blev enige om en model, der år for år indtil 2023 sender et stigende beløb til at øge lærerstaben.

I 2020 fik kommunerne 275 millioner, og

beløbet steg året efter til 400 millioner kroner ekstra at ansætte flere lærere for. 400 millioner svarer i lønkroner til 759 nye lærere, men ifølge Danmarks Lærerforenings opgørelse var der ved udgangen af sidste år kun 264 lærere flere end samme tidspunkt to år før. Alligevel konkluderer Lærerforeningen, at effekten har været stor – og faktisk større end forventet.

For antallet af elever er faldet så meget i de to år, at man rent regneteknisk ville have forventet et fald på 1.537 lærere, hvis ikke der var blevet tilført flere midler.

R VIL INDFØRE LÆRERGARANTI

Det var i første omgang Radikale Venstre, der meldte ud, at man var klar til at afsætte én milliard til flere lærere. Derfor glæder det partiets undervisningsordfører, Lotte Rod, at

der nu er dokumentation for, at den negative udvikling er vendt.

“Det gør mig rigtig glad. Det er helt nødvendigt for, at der er mere tid til den enkelte elev og til, at lærerne kan forberede god undervisning”, siger hun.

Lotte Rod understreger dog, at hun ikke mener, at de afsatte penge er nok til at skaffe tilstrækkeligt med lærere. Partiet foreslår derfor, at der indføres en såkaldt lærergaranti, der ved lov forpligter kommunerne til at sikre et minimum af lærere per elever, som man kender det med minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet. Hvor mange elever der skal være per lærer, har partiet dog ikke et konkret bud på.

“Derfor er det her kun første skridt. Jeg er desuden glad for, at vi kan se, at pengene ikke er forsvundet i systemet og blevet brugt til alt muligt andet. Vi kæmpede hårdt for, at

pengene ikke skulle bindes op på forskellige projekter eller puljer”, siger Lotte Rod.

DLF FRYGTER BESPARELSER

I analysenotatet fremgår det, at den præcise effekt af de ekstra penge skal tages med et vist forbehold, fordi der ikke nødvendigvis ville have været en én til én-tilpasning til det lavere elevtal, og at den heller ikke nødvendigvis sker med det samme.

Formand for Danmarks Lærerforening Gordon Ørskov Madsen glæder sig over, at kurven langt om længe er vendt. Til gengæld er han stærkt bekymret for, at han netop nu oplever, at kommunerne er så pressede på økonomien, at de ekstra penge imod hensigten nogle steder bliver brugt på at lappe huller andre steder i kommunerne.

“Kommunerne står i en situation, hvor man faktisk er nødt til at skære i lærerstillingerne. Så man har givet med den ene hånd, mens virkeligheden viser, at kommunerne er tvunget til at spare. Det er helt tosset, og det kan vi simpelthen ikke være bekendt som samfund”, siger han og peger på, at den pressede kommunaløkonomi sker samtidig med, at Christiansborg tidligere på året valgte at opjustere forsvarsbudgettet med næsten 18 milliarder om året i 2030, så det samlede forsvarsbudget bliver cirka ti milliarder højere, end der årligt bruges på folkeskolen.

“De her ekstra penge til lærere var en mulighed for, at man bare en gang imellem kunne være to lærere til at håndtere inklusionsopgaven. Det bliver nu forpurret af nye besparelser. Vi er simpelthen nødt til at skabe en situation, hvor der er sammenhæng mellem penge og resurser til den kæmpestore opgave, skolerne står med”, siger lærernes formand.

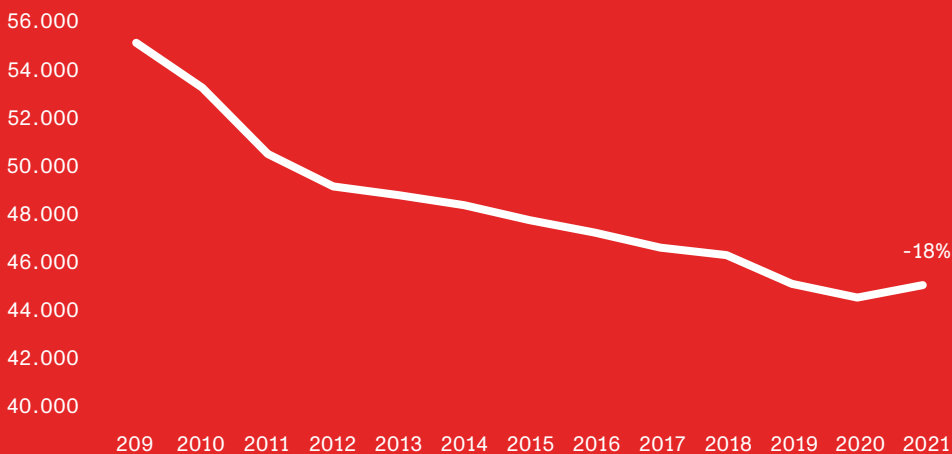
STILLINGER FORSVINDER LOKALT

I Næstved Kommune kan den lokale lærerformand Lise-Lotte Horn Jakobsen nikke genkendende til, at de ekstra penge har haft en positiv effekt. Men i den sydsjællandske kommune er den positive effekt allerede ved at svinde væk.

“Kommunen valgte at fremrykke de penge, man kunne se, at der ville komme til ekstra lærere. Det gjorde, at vi blandt andet ikke skulle reducere i lærerstillinger det første år, selv om vi oplevede en elevnedgang. Men når vi kigger på tallene fra det seneste skoleår, mangler der omkring 30 lærerstillinger i forhold til vores tildeling”, siger hun.

Kurven er knækket

Udviklingen i antal lærerstillinger i perioden 2009-2021
Indeks 2009 = 100

Note: Tallene er baseret på Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL). Antallet dækker lærerstillinger og børnehaveklasselederstillinger per 1. august det givne år.

Kilde: Danmarks Lærerforening

De første år skulle kommunerne dokumentere, at pengene er blevet brugt på flere lærere. Men fra i år tildeles penge uden formelle bindinger. I Næstved har Lise-Lotte Horn Jakobsen dog fået at vide, at pengene fortsat skal administreres som et særskilt regnskab.

“Det er vi glade for, så vi har mulighed for at følge med i, hvordan pengene bliver brugt. For politikerne har ikke vedtaget nogen beslutning om at skære i lærerstillingerne, men alligevel står vi og undrer os over, at stillingerne mangler i forhold til vores opgørelse”, siger hun.

I Socialistisk Folkeparti er undervisningsordfører Jacob Mark ikke overrasket over eksempler på, at økonomisk pressede kommuner vælger at bruge pengene på andet end flere lærere. Det er en situation, han forsøgte at undgå ved at kæmpe for, at pengene skulle bindes til folkeskolen, for eksempel ved lovgivningsmæssigt at sænke klasseløftet.

“Det her var præcis det, jeg advarede imod, da jeg sagde, at man ikke skulle lægge lærermilliarden hen på bloktilskuddet. Men KL og DLF insisterede på, at pengene skulle gives uden bindinger”, siger Jacob Mark.

bje@folkeskolen.dk

I 15 år har Lennart Børsting som matematiklærer på et 10.-klassecenter oplevet, at mange af hans elever har følt sig sorteret fra i matematikundervisningen gennem hele deres skoletid. Ved at anvende en legende tilgang i undervisningen finder de unge glæden og forstår pludselig faget, oplever han.

NÅR MATEMATIK FØRST FORSTÅS I 10. KLASSE

ORD Sebastian Bjerril
FOTO Emil Jakobsen

Når matematik- og idrætslærer Lennart Børsting før sommerferien har introsamtaler med næste skoleårs elever, bliver han år efter år mødt af de samme triste fortællinger.

Her fortæller to ud af tre af de nye elever, at de har følt sig sorteret fra i matematikundervisningen hele vejen igennem grundskolen. Og den fortælling har han faktisk hørt samtlige 15 år, han har undervist på Tiende-klassenCenter Roskilde.

“De unge mennesker kommer med en oplevelse af at have været fanget i et vanvittigt ‘escape room’, hvor de ikke har en chance for at finde koden og komme ud eller videre. Eleverne fremhæver ofte, at det især presser dem, at der kun er ét rigtigt svar i matematik. Det skaber en sorteringsmekanisme for dem,

som har det svært, og det ser jeg ikke på samme måde i fag som dansk og engelsk”, fortæller Lennart Børsting.

Når han efter sommerferien tager imod sine nye klasser, har nogle elever derfor paraderne oppe, når de møder ham i det fag, de har følt sig ekskluderet fra i så mange år. Men selv om aversionen mod matematik ligger dybt i dem, har Lennart Børsting oplevet, at det faktisk ikke tager ret lang tid at få vendt elevernes syn på matematik. Via en legende og undersøgende tilgang gennem en række konkrete aktiviteter med en lav indgangstærskel sænker eleverne hurtigt paraderne, fortæller han.

“Jeg er allermest tilfreds, når eleverne til en start slår fast, at de aktiviteter, vi laver,

slet ikke er matematik. Så er vi nemlig allerede nået langt mentalt. Inden for en måned skulle vi gerne have vendt det for dem, så de synes, at matematik er sjovt”.

10.-klasseeleverne arbejder derfor aldrig kun med almindelig færdighedsregning. I stedet forsøger Lennart Børsting at vise dem, at matematik er en helt almindelig del af deres hverdag, uden at de bemærker det. Her inddrager han blandt andet eksempler fra elevernes fritidsjob.

“Det kan for eksempel være, at eleverne skal arbejde med, hvordan de stabler varer bedst muligt, og hvilken form varerne har. Vi tager også en snak om deres lønseddel, så vi kan få en snak om, hvad skat, feriepenge og arbejdsmarkedsbidrag er. Rigtig meget

"For mange af mine elever har matematik i grundskolen været et vanvittigt 'escape room', de ikke kunne komme ud af", fortæller Lennart Børsting, lærer på TiendeklasseCenter Roskilde.

Lennart Børstings undervisning er knyttet op på at løse opgaver via aktiviteter.

matematik ligger i hverdagsaktiviteter, og så lægger vi på derfra, så vi går fra hverdagsprog til fagsprog”.

“DET HER ER IKKE MATEMATIK”

Oftentimes Lennart Børsting skoleåret ud med, at eleverne skal klippe og folde et parcellus ud af et A4-ark. Opgaven har vist sig at være en god ice-breaker, men den repræsenterer samtidig grundideen i al Lennart Børstings undervisning.

“Det er en pointe i sig selv, at eleverne skal klippe og klistre. Det er for at få gang i det taktile, så det lagrer sig bedre, og så handler det om, at det giver alle tid til at komme med i aktiviteten, at de skal starte med at klippe. Matematikken kommer så ind ved, at vi undersøger arealformer og målestok”, forklarer han.

Alle Lennart Børstings matematiktimer er bygget op efter samme opskrift. Eleverne bliver sat i gang med en aktivitet, de skal udføre i grupper, og derefter skal de på skrift nedfælde, hvordan de har arbejdet med aktiviteten, og hvad de har lært.

En af opgaverne hedder “gå en graf”. Her skal eleverne aflæse en graf og gå på den måde som grafen foreskriver. Lennart Børsting oplever generelt, at mange af eleverne i 10. klasse ofte har brug for en visuel forståelse for de ting, de arbejder med i matematik.

“Jeg havde en elev sidste år, som sagde: ‘Det her er ikke matematik’. Undervejs kom eleven så hen og sagde: ‘Nu forstår jeg rent faktisk, hvad

den graf viser’, fordi han pludselig på egen krop kunne se og forstå, at sammenhængen mellem tid og afstand siger noget om hastighed”.

I timerne er Lennart Børsting som udgangspunkt aldrig alene om en klasse. For der er stort set to lærere på i alle timer. Det oplever han som en kæmpe gevinst i matematik.

“Når vi er to lærere, diskuterer vi åbent med hinanden, hvilke veje vi hver især foretrækker til at komme frem til målet med en opgave. For vi behøver ikke at være enige. Det gør det tydeligt for eleverne, at der ikke kun er én måde at nå i mål på. Det fjerner fokus fra den enkelte elev og frygten for at fejle”.

CENSOROPGAVE BLEV EN ØJENÅBNER

Med inspiration fra idrætsundervisningen har Lennart Børsting også altid praktiseret mange fysiske aktiviteter i sin matematikundervisning. Men det var først efter en censoropgave på 10.-klassecenteret i Køge, at han nu indtænker aktiviteter mere systematisk i undervisningen. I Køge så han første gang elever til prøve i mundtlig matematik, prøveform b, som er den ene af to prøveformer i 10. klasse. Modsat den mundtlige udtræksprøve i 9. klasse kommer eleverne blandt andet op i en redegørelse, der tager afsæt i et forløb, eleven har arbejdet med i årets løb.

Og netop det at eleverne skal præsentere en redegørelse, tilbyder en god struktur til arbejdet i årets løb, fortæller han.

“Tidligere kunne jeg godt lave de samme aktiviteter, men eleverne oplevede dem som løsrevne aktiviteter. Det kunne jeg aflæse ved, at eleverne ofte sluttede timen af med at lave flyvere ud af opgavearket. Nu får vi altid samlet op på, hvad vi har lært af det, vi har arbejdet på, og det bliver alt sammen samlet i redegørelserne. Det kan gøres på så forskellige måder som korte skriftlige forklaringer til billeder og videoer af aktiviteterne”.

Ud fra oplevelserne med sine elever mener Lennart Børsting, at matematikundervisningen mange steder i grundskolen har et forfejlet fokus på opgavetræning i de matematiske færdigheder.

“Vi har meget travlt med at fylde en masse opgaver på eleverne, så de får øvet sig mest muligt, og samtidig undgår man støj. Men det får mange af vores elever til at bryde sammen. For dem føles det som en milliard opgaver, de hverken kan overskue eller finde ud af. Min oplevelse er, at det er bedre at fordybe sig i en enkelt aktivitet, de får afsluttet i timen”.

bje@folkeskolen.dk

FAGLIGE NETVÆRK

Vær med i fællesskabet om matematikundervisning på folkeskolen.dk/matematik

Eleverne opnår igennem aktiviteten en erfaring og øget forståelse for forskellen på at se på gennemsnit og median som statistiske deskriptorer.

Alle elever kaster deres egen genstand et antal gange og registrerer, hvor meget de kaster for langt eller kort. Elevernes kast udgør datamaterialet, som de bearbejder og benytter til at afgøre, hvem der har været bedst til at ramme stregen. Er det eleven med det bedste gennemsnit af et antal kast, eller kan man anvende andre statistiske deskriptorer for at kåre en vinder?

I tæt på stregen-spillet, som foregår udenfor, konkurrerer eleverne i grupper om at kaste en genstand tæt på en streg.

“Jeg gik død i matematik”

ORD Sebastian Bjerril
FOTO Emil Jakobsen

Dicte Johansen er ikke en af de elever, der har følt sig totalt ekskluderet i matematiktimerne, før hun startede på TiendeklasseCenter Roskilde. Men hun har altid syntes, at matematik var et af de svære fag, som tilmed også ofte var kedeligt.

“Jeg gik død i, at matematik altid var bog og papir, som det især var i 9. klasse. Så det var en god overraskelse at finde ud af, at matematik kan være noget andet”, siger hun.

Hendes lærer fortæller, at skolen har ændret sin tilgang til eleverne, når de begynder i 10. klasse, og at det har været med til at ændre deres oplevelse af faget.

“Da jeg startede på skolen, testede vi eleverne for at få et fagligt billede af dem. Det virkede kontraproduktivt. For mange kom direkte fra en dårlig eksamensoplevelse, og så startede de et nyt skoleår med endnu et nederlag”, fortæller matematiklærer Lennart Børsting.

Han finder det i stedet langt mere værdifuldt at se eleverne udføre aktiviteter i matematik. “Det viser hurtigt elevernes styrker og svagheder, og hvilke læringsstile de har været vant til”.

For Dicte Johansen har det været både sjovere og meget lærerigt, at undervisningen i Lennart Børstings timer har baseret sig på aktiviteter, selv om hun har skullet vænne sig til hele tiden at skrive ned, hvad hun har lavet i timen, og hvad hun har lært.

“Jeg var vant til at have mine noter i flere forskellige mapper, jeg så skulle holde styr på. Det har været rart at have det hele samlet i én mappe på computeren. Det gjorde det virkelig nemt at se, hvad jeg har lavet, og hvad jeg fik ud af det”, siger Dicte Johansen.

bje@folkeskolen.dk

For Dicte Johansen har det været godt at få nogle nye lærere i 10. klasse. “De har en anden måde at forklare tingene på”, fortæller hun.

LÆRER TALKS. 2022

Louise Klinge
25.10 - Aalborg

Pia Rose Böwadt
26.10 - Aarhus

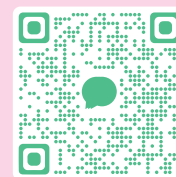
Imran Rashid
27.10 - Odense

Sanne Søndergaard
01.11 - Kolding

Josefine Jack Eiby
02.11 - København

lærertalks.dk

Tilmeldingen starter d. 19.09 for medlemmer. Fra d. 03.10 er tilmeldingen åben for alle.

Fra fagene

Redigeret af sga@folkeskolen.dk

Foto: Pernille Aisinger

Badass-broderier er "the shit" i H&D

Broderi er blevet trendy i folkeskolens faglokaler.

HÅNDVÆRK OG DESIGN

Broderist Trine Runge Jessen er i en klasse for sig, fortæller håndværk og design-lærer på Vestervangsskolen i Randers Sandy Jones, som har været på broderiworkshop.

"Hun har gjort, at det er fedt at brodere igen. Jeg har vist mine elever klip med hende, og det at hun bander og er supersjov og broderer udtryk – som eleverne selv siger: 'Det kan vi da ikke brodere' – gør, at deres holdning til det er helt anderledes", fortæller hun.

I et af videoklippene er det unge fyre på en bar, der sidder og broderer, og det går rent ind hos drengene.

"Som lærere kan vi sige alt, hvad vi vil, at 'det er sjovt' og 'du vil være glad for at kunne

det her om ti år', og så tænker de 'fuck dig'. Men når de selv ser nogle, som de kan identificere sig med, lave noget håndarbejde, så er det helt anderledes. Og så er det sjovt at tale med dem om, hvordan korssting engang var eneste aktivitet for velhavende unge piger og nu er noget helt andet", siger Sandy Jones.

Trine Runge Jessen er uddannet tekstildesigner, og i mange år har broderiet været en hobby. Men under første coronanedlukning, hvor alt andet var på pause, tog det fart, og så besluttede hun sig for at brodere fuld tid og begynde at udbyde kurser i det.

→ folkeskolen.dk/
håndværkogdesign

Børnehaveklasseleder skriver bog om stress

BØRNEHAVEKLASSEN Efter fem år som børnehaveklasseleder sagde Lotte Bildes krop stop, og hun er endnu ikke kommet tilbage til sit gamle fag. Nu har hun skrevet bogen "Sådan smager stress".

"Jeg kunne ikke gå i farvet tøj eller neglelak, for det afspejlede ikke, hvordan jeg havde det indeni. Jeg fik kvalme. Jeg følte det, som jeg havde fået solstik. Man føler sig meget udsat. Der er meget angst forbundet med det", siger hun.

Jo flere symptomer hun beskrev på sin blog, jo flere tilbagemeldinger fik hun. Det fik hende til at begynde at samle symptomerne sammen til en bog, så både stressramte, arbejdsgivere, kolleger og pårørende kan få en forståelse for, hvad det vil sige at være stressramt.

Privatfoto

→ folkeskolen.dk/
børnehaveklassen

Kommune sendte alle sine matematiklærere på efteruddannelse

MATEMATIK I Sønderborg har alle matematiklærere – 212 styk – været på efteruddannelse i fem dage for at få inspiration til, hvordan man kan arbejde mere med it. En af dem var Pia Schmidt på Nørreskov-Skolen i Nordborg på Als, som faktisk blev sendt på to af uddannelsesforløbene. For da projektet gik i gang, underviste hun i udskoling, men siden har hun fået klasser i indskoling.

"De fodrede os med 1.000 gode ideer. Vi havde virkelig travlt med at notere alle ideerne, så vi var klar til bare at gå hjem til vores elever for at prøve det af", siger Pia Schmidt.

Matematiklærerne blev blandt andet præsenteret for en masse konkrete øvelser, hvor de kunne få bevægelse ind i timerne.

Foto: AJ Matt/istock

→ folkeskolen.dk/
matematik

Foto fra rapporten: Børn og unge og mad, Arla Fonden 2022

Mad på sociale medier hitter hos skoleelever

MADKUNDSKAB Hvert andet barn mellem 11 og 14 år finder inspiration til madlavning på de sociale medier, og hver fjerde deler digitale madbilleder med vennerne, viser en ny rapport fra Arla Fonden.

Også madkundskabslærere deler mad og erfaringer på sociale medier, og formand for Foreningen for Madkundskab Lone Carlson opfordrer til, at flere deler forløb, som de har

brugt i undervisningen, og hvor eleverne bruger sociale medier som en del af forløbet.

"Jo flere der tager ejerskab til faget, jo bedre. Når eleverne kommer med gode ideer, så skal vi tilgodese dem. Og brug af sociale medier i undervisningen kan være en måde at gøre det på.

→ folkeskolen.dk/
madkundskab

Lige siden han var lille har tal og bogstaver været en leg for Theodor.

FOTO
Emil JakobsenORD
Pernille Aisinger

“Jeg har altid følt, at jeg var speciel”

Der sidder en elev i hver eller hver anden klasse i folkeskolen, hvis hjerne arbejder i et helt andet og hurtigere gear end gennemsnittet. Forskning viser, at mange af dem bliver overset eller misforstået, og det kan føre til alvorlig mistrivsel.

Det er juleaften, og familien er samlet. Theodor skal starte i skole til sommer, og han glæder sig, men lige nu handler det om risalamande, som ikke er hans favoritdessert. Han tager en lille portion og ser lettere nedslået på sin far: “Far, der er kun ni procent chance for, at jeg får mandlen”.

Farmor siger hurtigt: “Nej, det er vist ikke helt rigtigt, Theodor. Det må være 11 procent chance”.

Theodor ser forvirret på hende.

“Jeg tror, du skal lytte til dit barnebarn!” hjælper faren. “Vi er 11 perso-

ner til bords, så det er helt rigtigt, at det giver ni procent – men hvem har egentlig lært dig at procentregne?”

Theodor smiler og svarer: “I sagde jo, at procent betød per hundrede, og så delte jeg bare 100 mellem os”.

“Okay”, siger hans far. “Hvad så, hvis der var to mandler?”

Theodor griner stort og svarer.

For Theodor er det hele en leg. Bogstaver, tal og de kæmpestore puslespil, han lægger med bagsiden opad. Hans forældre vælger med vilje en lille privatskole med kun ét spor og et

bogligt fokus. Men her stopper legen. Theodor oplever, at hverken klassekammerater eller lærere er “særligt søde”. I timerne skal han lære at lægge to og to sammen ligesom de andre, og når hans forældre beder om noget undervisning på lidt højere niveau, bliver han sat til det uden introduktion.

“Jeg fik en masse stykker med en prik mellem tallene, mens de andre lavede prik til prik-tegninger med tal. Jeg forstod ikke, hvad min prik betød, og jeg turde ikke bede om hjælp, for så sagde lærerne, at jeg nok ikke var

Tema/Højt begavede elever

så klog, som jeg selv troede. Da jeg kom hjem, fortalte min mor, at prikken bare var et gange-tegn, og så kunne jeg sagtens. Men det er altså ikke sådan, at man bare ved alt, fordi man er hurtig i kasketten”, forklarer Theodor.

Theodor får det værre og værre i skolen. En pædagog får støttetimer til at hjælpe, for Theodor reagerer voldsomt, kommer op at slås, stikker af og kaster med et bord. Theodors oplevelse er, at pædagogen mandsopdækker ham for at skærme de andre elever. Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) kommer indover og tester ham. De undrer sig over, at han scorer langt højere i de sværeste opgaver end i de lette, men slår det hen og mener, at han måske har en diagnose på autismspektret, problemer med empati og bør gå i specialklasse.

“Jeg kunne slet ikke kende mit barn i deres beskrivelse. Hvor var mit videbegærlige, glade barn, der ikke kan se en baby uden at skulle hen og dikke. De forstod ham slet ikke”, fortæller Theodors mor, Ina Høyer Zacho.

MANGE HØJTBEGAVEDE BØRN BLIVER MISFORSTÅET

Theodor er ikke et opfundet eksempel, men han er eksemplarisk i den forstand, at både dansk og international forskning viser, at mange højt-begavede børn bliver misforstået og mistrives i skolen. En undersøgelse foretaget af skolepsykolog Ole Kyed med flere i Lyngby-Taarbæk Kommune i 2005 viste, at 40 procent af de højtbegavede børn mistrivedes. Et senere speciale på Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse af Sheelagh Bisgaard konkluderer, at alle højtbegavede børn på et tidspunkt i deres liv er i mistrivsel. Årsagerne kan være mange, men et gennemgående træk i børnenes fortællinger er, at de ikke bliver forstået, de føler sig forkerte, keder sig ekstremt, og måske har de svært ved at finde ligesindede kammerater.

Højtbegavet er ikke det samme som dygtig, motiveret, vidende eller skoleparat. Og højt-begavede børn er lige så forskellige som alle andre børn. Men det kan godt lade sig gøre at få øje på dem uden at skulle vente på en test udført af en psykolog. I Danmark er der udviklet flere tjeklister til lærere, forældre og børnene selv, hvor man svarer på spørgsmål om eleven, og en score over et vist niveau er tegn på høj begavelse. Listerne er udarbejdet på baggrund af observationer af højtbegavede børns fællestræk. Det er for eksempel karakteristika som meget lærenem, selvkritisk, udtalt

“Jeg kan huske, at jeg undrede mig over, hvorfor de andre børn ikke reagerede lige så kraftigt som mig – hverken når de blev vrede, kede af det eller helt vildt glade”, fortæller Theodor.

retfærdighedssans, særdeles god hukommelse, voksent sprog i tidlig alder, stort abstraktionsniveau og asynkron udvikling.

Theodors forældre ville ikke acceptere skolens billede af deres søn, og de fortalte ham, at han skulle ned til nogle bekendte og hjælpe dem med nogle opgaver. I dag, hvor Theodor er 11 år, får det ham til at grine, for nu ved han godt, at det var en WISC-test, som bare blev gennemført i afslappede og trygge omgivelser. Intelligenstesten viste, at han hører til blandt de øverste 0,3 procent på IQ-skalaen.

Efter en runde på alle områdets skoler faldt valget på Himmelev Skole, for her sad en

skoleleder, som kendte til børn som Theodor, og der var en plads i den 1. klasse, hvor skolens talentvejleder underviste.

“Det er en rigtig god klasse. Vi tager hensyn til hinanden, accepterer hinanden, som vi er, vi arbejder meget med trivsel, og vi har gode lærere. Min klasselærer er rigtig sød, og når der er en konflikt, så viser hun, hvordan vi kan løse den”, fortæller Theodor, som ikke har været i nærheden af at kaste med borde i de fire år, han nu har gået på skolen.

Theodor har oplevet, at hans høje begavelse ikke giver ham et forspring i alle fag.

“I engelsk og musik er jeg bare sådan okay,

jeg kan for eksempel ikke forstå noder. I matematik er vi desværre ikke rigtigt nået til brøker og procentregning endnu. Men så snart jeg er færdig med opgaverne, får jeg lov til at lave MatematikFessor, og det er sjovt, for så kan jeg lave ligninger og skrue den op på 10. klasse. Nogle gange forstår jeg dem ikke helt, men så går jeg lidt og tænker, og så lige pludselig falder tiøren, og det er skægt”, fortæller Theodor.

Han kan også godt lide at hjælpe sine kammerater ved at forklare dem det, de ikke forstår. Men kun indimellem. Allerbedst kan han lide idræt og håndværk og design, for der kan han lade hjernen få frit løb.

“Jeg kan virkelig godt lide at lære noget nyt. I håndværk og design får jeg lov til at tumle med alle mulige forskellige materialer og selv løse udfordringer, hvis der er noget, der ikke virker godt. Det er ligesom, når jeg har en hel lørdag til at bygge Lego herhjemme. Det elsker jeg. Ikke efter manual. Men helt alene, så jeg kan slippe fantasien løs og bygge præcis det, jeg har oppe i hovedet, allerhelst i Lego Technic, som jeg har fire kasser af. Jeg har bygget biler, der kan køre, og skibe, der kan sejle. Jeg har også bygget en hund, der kan spise mad og lægge en lort”, siger han og griner med balladen lysende ud af øjnene.

EKSTRA SENSITIVE BØRN

Der er bred enighed om, at man ikke kan hjælpe de højtbegavede alene ved at fokusere

En hel lørdag alene med Lego og jumbobøger.

Theodors mor, Ina Høyer Zacho, ville ønske, at han også kunne blive rigtigt udfordret fagligt, men det vigtigste er, at han nu er glad igen.

på trivslen. Ifølge international forskning kan bare to timer om ugen, hvor de virkelig får lov til at bruge deres galopperende hjerner, have positiv effekt. Spørger man Theodor selv, ville han elske at have to timer om ugen sammen med andre, der tænker som ham:

“Det ville være fantastisk, hvis man slet ikke skulle lave noget af det, man allerede ved, men kunne gå direkte på at lære nyt. Så kunne jeg flyve direkte til månen!”

Hans mor tænker, at når han ikke nævner matematikken som yndlingsfag, er det, fordi han savner at lære noget helt nyt, og hun ville meget gerne, at han blev endnu mere udfordret fagligt, end han gør.

“Men jeg ved også godt, at det er svært for lærerne. Ifølge WISC-testen kunne han lære hele folkeskolens pensum på meget kort tid, men skolen er bundet op på, hvad der skal undervises i på hvert klassetrin”.

Theodor har gode venner i den nye klasse, og ud over trivselsarbejdet i klassen har han også selv arbejdet med sine reaktionsmønstre via et fritidskursus for højtbegavede børn, hans forældre har betalt. Noget af det, der også kendetegner højtbegavede børn, er nemlig, at de ofte er ekstra sensitive både mentalt og fysisk og reagerer kraftigere end andre.

“Jeg har været med i noget, der hedder

Busy Brains. Det var vildt godt. Jeg har altid følt mig speciel. Det gør alle måske. Men jeg undrede mig over, at jeg reagerede kraftigere end andre, når jeg blev vred eller ked af det eller glad. Jeg kunne jo også godt se, at jeg ikke var som de andre, når jeg kunne regne procentregning, mens de andre lærte at plusse. På Busy Brains-holdet var de andre mere som mig, og jeg lærte en masse om, hvorfor jeg reagerer, som jeg gør, hvordan jeg sætter ord på mine følelser, og hvordan jeg kan trække mig og få ro på”, fortæller Theodor.

Han kan ikke komme i tanke om andre i klasserne omkring ham, som han ville tro er som ham. Og spørgsmålet får ham til at blive lidt stille. Men han understreger, at han ser sin begavelse som en bonus i dag, og det samme siger hans mor.

“Jeg tror, at han har følt sig meget alene og måske også forkert. Nu ved han, at han bare er lidt anderledes, og at det er en styrke. Det er helt fantastisk at se ham komme hjem med armene oppe over hovedet, fordi han har lært noget nyt eller hjulpet en kammerat. Han er sulten i sit sind, og han elsker at opdage noget nyt”, siger Ina Høyer Zacho.

pai@folkeskolen.dk

Elever skal testes for høj begavelse

ORD
Pernille Aisinger

Højtbegavede elever skal spottes og hjælpes hurtigere i indskolingen, så de ikke kommer i mistrivsel. Det er en del af det politiske forlig om test og evaluering. Men har skolerne tiden og kompetencerne? Og følger der resurser med?

Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, som de kan – også de højtbegavede. Derfor har partierne bag folkeskoleforliget valgt at sætte fokus på denne gruppe af elever som en del af aftalen om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem.

Det betyder, at lærere, skoleledere og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) får et ekstra fokusområde fra skoleåret 2024-2025. Hvis en elev viser tegn på høj begavelse, skal læreren foretage en helhedsvurdering med screening via en tjekliste i 1. eller senest 2. klasse. Hvis eleven boner ud på tjeklisten, skal man tilbyde en anerkendt intelligens-test hos PPR for at afdække, om eleven er højtbegavet, og i så fald skal der tilrettelægges undervisningsdifferentiering, særlige materialer eller holddannelse. Hvis eleven mistrives, skal der sættes særlige indsatser i gang, som skal dokumenteres i form af den nye udvidede meddelelsesbog.

I Danmarks Lærerforening er man helt enig i, at *alle*

elever skal kunne udvikle sig fagligt og socialt og har ret til den rette undervisning i folkeskolen. Hvis det ikke er virkeligheden, handler det primært om forholdene i skolen, ikke om lærernes indstilling, lyder det fra formand for undervisningsudvalget i DLF Regitze Flannov. Hun mener godt, at lærerne kan spotte mistrivsel og behov for ekstra faglige udfordringer uden en tjekliste.

“Rigtig mange lærere har elever, som kunne have gavn af langt mere fleksible og varierede rammer for undervisningen, men de må tage nogle valg på fællesskabets vegne, blandt andet fordi der er blevet nedlagt så mange lærerstilinger. Jeg er helt sikker på, at vi altid kan blive bedre til at evaluere og blive knivskarpe på den enkelte elevs behov, men vi skal også have rammerne for at skabe en undervisning, der kan tilgodese det enkelte barn og ikke mindst det enkelte barn i et velfungerende klassefællesskab”, påpeger Regitze Flannov.

Testning af elever er ikke groet i DLF's baghave, understreger udvalgsformanden, og her får hun støtte af ph.d. i pædagogik og uddannelsesstudier Stine Constance Helms, som har forsket i evalueringspraksisser.

“Noget af det mest problematiske er kategoriseringen af elever. Det kan godt være, at vi andre ser det som en positiv kategorisering, men som barn kan det være med til at producere følelsen af anderledeshed og stigmatisering. Og hvad er vejen videre fra kategoriseringen? Bliver der sat resurser af til for eksempel co-teaching? Jeg tænker også, at det er meget tidligt at begynde med den slags udskillelser. Måske skulle man vente, til der opstår et reelt behov”, siger Stine Constance Helms.

TEST MÅ IKKE STÅ ALENE

Når eleverne er screenet af lærerne, skal PPR tage over. Formand for Pædagogisk Psykologisk Forening Jette Lentz ser dog gerne, at PPR kommer ind tidligt i forløbet.

“De højtbegavede børn kan let blive overset i en klasse og reagere med at isolere sig og ikke have lyst til at komme i skole. Vi kan rådgive lærerne om det enkelte barn, men også om hele gruppen af børn i forhold til det relationelle og undervisningsdifferentiering. Det er meget vigtigt med den her gruppe af børn, at der bliver sat fokus på dem i fællesskabet, så de også får respekt for det, de kan, og samtidig måske kan lære noget af kammeraterne på det sociale”.

PPR-formanden understreger, at PPR både skal kunne gå ind forebyggende i klassemiljøet og kunne tage sig af det enkelte barn. Og man bør ikke starte med test, men med at tage en helhedsvurdering af barnet, lytte til, hvad barnet selv siger, og hvad der motiverer barnet, og tale sammen i lærerteamet og med skolefritidsordningspædagerne om barnets trivsel.

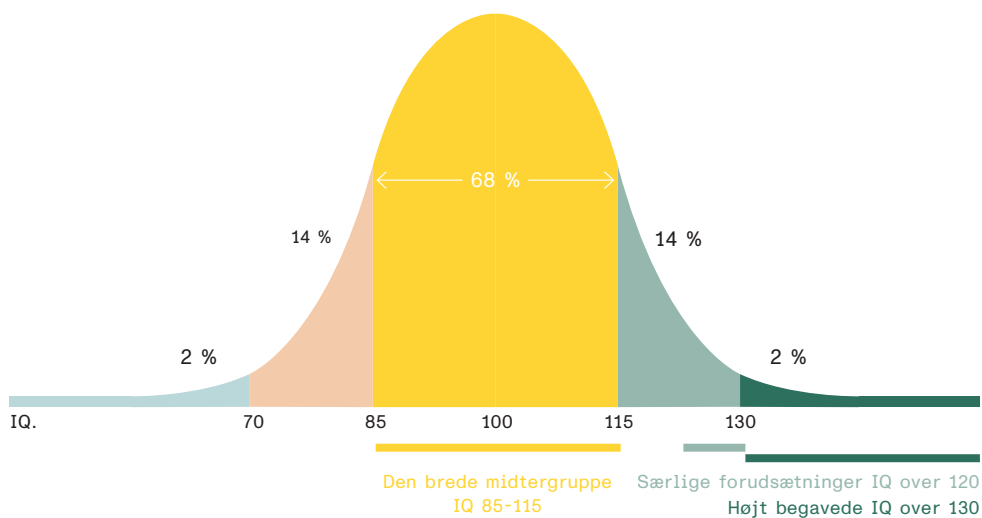
“En test må aldrig stå alene, for så kommer det til at handle om det enkelte barn og ikke om konteksten, og man skal ikke gå og vente på en test. I forhold til de her børn handler det meget om undervisningsdifferentiering og ikke kun at undervise efter lærebøgerne, men sætte nogle eksperimenter ind eller for eksempel arbejde med scenariedidaktik. Det vil hjælpe både de højtbegavede og børn med store faglige udfordringer. Det er hele klassen, der skal arbejdes med”, siger Jette Lentz.

HVAD KOSTER DET?

Det er et komplekst samspil at løse denne nye opgave, og derfor bliver det helt afgø-

EN LILLE GRUPPE HØJTBEGAVEDE

Fordeling af intelligens/normalfordelingskurven

WISC-testen (Wechsler Intelligence Scale for Children) består i den nyeste version (WISC-V) af 15 delprøver med blandt andet visuelle øvelser, hovedregning, hukommelsesspændvidde og logisk og abstrakt tænkning. Testen giver også et helskalamål for barnets generelle kognitive funktion – også kendt som IQ. Den nye politiske aftale om screening af højtbegavede elever i skolen omfatter elever med en IQ over 120.

Kilde: Aftale om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen.

rende, hvilke handlemuligheder lærerne får, understreger DLF. Bliver der for eksempel mulighed for differentieret undervisning og holddannelse gerne på tværs af klasser og skoler?

“Jeg kan godt forstå lærere, der mener, at de har rigeligt at gøre med at tage sig af de elever, som har det svært fagligt, for de står i en hverdag, hvor der måske er seks måneders ventetid på PPR, de har kolleger uden læreruddannelse og faglokaler fra 80'erne. Så bliver visionen om, at alle elever skal have det klokkeklart rigtige tilbud hele tiden, meget teoretisk. Særligt når man lægger til, at der er sket et skift, hvor vi alle sammen fokuserer meget på vores eget barn i stedet for først at tænke på fællesskabet”, siger Regitze Flannov.

Spørger man forældrene til de højtbegavede børn, er trivsel og behovet for, at det enkelte barn bliver set og hjulpet, også øverst på listen. Formand for forældreforeningen Gifted Children Helle Kyhnau Steffensen kalder det en stor gave, at der nu kommer fokus på om-

rådet, men også hun er bekymret for, om der følger de nødvendige resurser med:

“Vi har en bekymring for, hvad der skal ske, når de er blevet identificeret. Vi ved fra vores medlemmer, at der er meget stor forskel på, hvilke kompetencer folkeskolens dygtige lærere har i forhold til det her område. Så vi vil opfordre til, at der følger resurser og uddannelse med til lærerne, så de ikke bare får det som endnu en umulig ekstraopgave oven i alle de andre, vi ved, de har i forvejen”.

Inden nytår i år skal der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal udvikle tjeklister til lærerne og resursepersoner på skolerne. Derefter skal der sættes en vejledningsindsats i gang i Børne- og Undervisningsministeriet. Efter aftale med KL er der afsat 2,8 millioner kroner i 2024 og 6,6 millioner fra 2025 og frem til initiativet “Styrket fokus på højtbegavede elever gennem tidlig opsporing og nye redskaber”.

pai@folkeskolen.dk

Højtbegavede elever har også brug for hjælp

Timerne på Humlebæk Skoles hold for højtbegavede elever begynder altid med en lille samarbejdsøvelse. I dag lærer eleverne, at det ikke er nok, at de selv har regnet ud, hvor de skjulte bomber ligger i diagrammet, de skal også hjælpe kammeraterne igennem banen.

ORD Pernille Aisinger

FOTO Thomas Arnbo

Det er ikke en uoverkommelig ekstraopgave at udfordre de højtbegavede elever, lyder det fra lærere, som er i fuld gang på forskellige folkeskoler. Men det kræver, at man tænker dem med, når man planlægger sin undervisning – og det skal der være redskaber og tid til.

“Vi bruger jo tiden på de her elever i forvejen. Enten på at få dem til at passe ind i skolens rammer, samle dem op fra gulvet, snakke med deres forældre eller stå ved kopimaskinen og kopiere ekstraopgaver midt i timen, fordi de lynhurtigt bliver færdige med de opgaver, som resten af klassen laver”.

Rikke Christensen har undervist i folkeskolen i 17 år, inden hun startede Clever Consulting, hvor hun bliver hyret af skoleledere og forvaltninger til at holde foredrag og uddanne lærere til at kunne identificere og undervise de ti procent bedst begavede elever. Hun er ikke i tvivl om, at der sidder elever i klasserne, som ikke bliver set og udfordret. Det er synd både for børnene, for resten af klassen og for samfundet, som går glip af deres potentiale.

“Som det er i dag, er vi på mange skoler ikke gode nok til at identificere og hjælpe de højtbegavede børn. Jeg er helt sikker på, at alle møder på arbejde med de allerbedste intentioner. Men der mangler grundlæggende viden om, hvad det vil sige at være højt begavet, og hvordan vi identificerer og underviser dem, så de føler sig anerkendt. Der er en misforstået forestilling om, at når man er så begavet, så klarer man sig nok, men det gælder ikke for alle højtbegavede børn. Når de først begynder at mistrives, så starter den negative spiral, hvor de underpræsterer, trækker sig fra klassens fællesskab eller vender deres frustration mod omgivelserne. Risikoen er, at de mister lysten til at gå i skole og troen på, at de er gode nok, som de er”, siger Rikke Christensen.

Hun underviser lærerne i flere forskellige måder at differentiere undervisningen på, så også de højtbegavede elever bliver fagligt udfordret og føler sig anerkendt. Den ene er med udgangspunkt i Baltzer, Kyed og Nissens ABC-model, hvor hele klassen arbejder med det samme emne, men på tre forskellige mestringsniveauer. ABC-modellen hjælper læ-

rerer med at sætte ambitiøse, men realistiske mål for alle elever. Hun underviser også skolernes lærere i at skabe high performance-hold. Elever, der er screenet af deres lærere, bliver tilbudt to ugentlige timers tværfaglig undervisning med højt til loftet inden for deres normale skoledag.

“Forskning har vist, at hvis skolen tilbyder de her elever bare to timer om ugen, hvor de virkelig får lov til at stå på tær og føler sig mødt, så kan det gøre en kæmpe forskel. Når man føler og sanser og tænker anderledes, har man også brug for at blive mødt på anden måde. Man har brug for andre udfordringer og et fællesskab med nogle, der tænker mere som en selv, og hvor ens hjerne får mulighed for at køre virkelig stærkt”, siger Rikke Christensen.

HIGH PERFORMANCE-HOLD PÅ SKOLEN

Der er ikke forsket meget i højtbegavede børn i Danmark, men i 2015 gennemgik Kora (nu Vive – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) international forskning på området, og den viser gode resultater af at lade eleverne blive i deres almindelige klasser, men tage dem ud to timer om ugen til undervisning, der virkelig rammer dem.

På Humlebæk Skole i Nordsjælland er de to lærere Stine Tell og Line Hougaard i gang med at blive uddannet i undervisning af højtbegavede børn af Rikke Christensen på opfordring fra deres skoleleder. De har siden august sidste år kørt et high performance-hold for elever fra 4. og 5. årgang to timer om ugen. I samarbejde med skolens årgangsteam har de identificeret 13 elever. Nogle er WISC-testet til en intelligenskvotient over 130, andre er fundet ved hjælp af screening.

Hver onsdag mødes eleverne fra klokken 10.00 til 11.25. I øjeblikket er det overordnede

Stine Tell og Line Hougaard kører et særligt hold for 13 højtbegavede elever fra 4. og 5. årgang. De lærer blandt andet at strukturere deres vilde tanker og at samarbejde.

tema fremtiden. Timen begynder altid med en 15 minutters samarbejdsøvelse, for det er et område, eleverne kan have svært ved. De har for længst regnet en løsning ud, og de kan have svært ved at vente på de andre eller acceptere alternative løsningsforslag.

Derefter kommer de to lærere med et meget åbent oplæg til en faglig opgave. De 13 elever er i øjeblikket i gang med at mindmappe deres ideer. En af dem skal vælges ud og pitches til de andre, og så kan de hver især arbejde med ideen i otte uger både i high performance-timerne, og hvis de er hurtigt færdige i den almindelige undervisning.

Noget af det, eleverne lærer på holdet, er at få styr på de 1.000 ideer, de kan komme med på kort tid, vælge ud og strukturere. De skal for eksempel arbejde baglæns og forestille sig, hvad der kommer lige før det endelige mål. Og lige før igen – og igen.

“Det er jo lidt drømmeundervisning, det her, fordi vi er to lærere på 13 elever, som alle sammen er topmotiverede. Det rammer lige ind i den frustration, jeg ellers kan føle som lærer over, at jeg ikke har tiden og materialerne til at nå dem, der ligger i toppen. Vi har begge været lærere i en del år, og vi har talt om, at den store midtergruppe ikke længere findes. Elevgruppen er simpelthen mindre homogen, så det er virkelig svært

at nå rundt til alles behov”, fortæller Line Hougaard.

De forsøger også at give deres kolleger noget med tilbage, som eleverne kan arbejde med, og på sigt sparring til at differentiere kollegernes egen undervisning.

“De her børn er i stand til at lære ting meget hurtigt, hvis de har brug for det. Men det er 100 procent drevet af at skulle give mening, så det er meget vigtigt, at de er med i processen hele vejen og får lov til at arbejde med noget, de synes er spændende. Men så er de også virkelig på”, fortæller Stine Tell.

TALENTVEJLEDERE UNDERVISER LÆRERKOLLEGER

Koras undersøgelse peger også på, at undervisningsdifferentiering kan være en god vej, men da det ikke findes i den internationale forskning, kan man ikke sige det med sikkerhed. I 2011 kom der en talentvejlederuddannelse for lærere. Den udsprang af et politisk ønske, efter at en rapport i 2010 havde vist, at folkeskolens tilbud til de dygtigste elever ikke var gode nok. Uddannelsen foregår på Astra, det nationale naturfagscenter, og på Københavns Professionshøjskole. Her bliver lærere uddannet til at vejlede deres kolleger i, hvordan de arbejder med elever, som har brug for

Eleverne på higt performance-holdet får lov til at tænke helt ud af boksen og introduceres her til mindmapping.

ekstra udfordringer i forskellige emner eller fag. Det er to moduler på i alt 20 ECTS-point.

“Vi arbejder både med de talentfulde og de højtbegavede, og vi har stigende fokus på de højtbegavede. Ligesom alle andre elever skal de have mulighed for at udvikle sig i nærmeste læringszone. Det er egentlig grundlæggende didaktik. Hvis jeg kunne ønske mig én ting, så var det, at man i alle klasser tog det lige så alvorligt at hjælpe og udfordre de børn, der har et stort fagligt potentiale, som man i dag gør

med dem, der er fagligt udfordret, for de har virkelig også brug for det”, siger ansvarlig for Astras talentvejlederuddannelse Søren Peter Dalby Andersen.

Han understreger, at der er brug for en systematisk tilgang, hvis man skal undgå, at en del af eleverne ender i mistrivsel. Derfor indeholder talentvejlederuddannelsen både et modul om, hvordan lærerne sammen med deres kolleger kan hjælpe eleverne, og et modul med fokus på, hvordan lærerne sammen med deres leder kan udarbejde en strategi for skolens arbejde med højtbegavede elever.

Maria Sass Frederiksen og Pernille Wulff tog talentvejlederuddannelsen sidste år. De to lærere har begge en ekstra interesse i højtbegavede børn, fordi de begge selv har børn i kategorien, så de har tonet uddannelsen sammen, så de kunne fordybe sig i de elever, der er højtbegavede.

“Min mand og jeg prøvede virkelig, men vi måtte erkende, at folkeskolen ikke kunne rumme vores børn, så de går nu på en skole for højtbegavede børn. Men som lærer synes jeg simpelthen ikke, det kan være rigtigt, at vi ikke kan have de her børn i folkeskolen. Børnene vil jo gerne bare gå sammen med deres kammerater”, Pernille Wulff.

Derfor gik hun og hendes kollega Maria Sass Frederiksen til deres leder på Uglegårdsskolen og sagde: “Det her kan vi gøre bedre. Vi har tilbud til angst og ordblindhed og motorik, hvorfor ikke til højtbegavede børn?” Det havde han også tænkt på, og de to lærere har nu fået hver fire ugentlige lektioner plus 100 timer om året til at undervise og vejlede deres kolleger og til at køre et hold for de højtbegavede elever.

“Undervisningen på holdene er helt anderledes tilrettelagt, mere åben og undersøgende, men også med fokus på samarbejde. I forhold til klasserne har vi videreudviklet ABC-modellen til en blomst ud fra Blooms taksonomi, og så hjælper vi kollegerne med at tænke det ind i forberedelsen. Der har vi tid til at støtte og hjælpe kollegerne, så det ikke føles som en ekstraopgave. De her børn skal ikke have gentagelser, så dør de, og de skal ikke løse de almindelige opgaver, før de får noget andet. Giv dem den sværeste af de almindelige opgaver, og hvis de kan løse den, så gå videre”, fortæller Pernille Wulff.

De to lærere har også tid til at tale med børnene i løbet af skoledagen og snakke med forældrene, for det er ikke et eliteprojekt, men et trivselsprojekt.

“De her børn er i stand til at lære ting meget hurtigt, hvis de har brug for det. Men det er 100 procent drevet af at skulle give mening, så det er meget vigtigt, at de er med i processen hele vejen og får lov til at arbejde med noget, de synes er spændende”.

“Det sociale og det faglige er to sider af samme sag. Det er det for alle elever, men for de her børn er det endnu vigtigere, at de har noget at bryde deres hjerner med. Hvis du ikke bliver mødt fagligt, så føler du dig ikke mødt som menneske”, siger Maria Sass Frederiksen, og Pernille Wulff supplerer:

“Men det handler også om for eksempel at have brug for ti kram på en dag eller at have nogen, du kan gå til og fortælle, at du synes, dagens dato er et enormt smukt tal, eller som gider diskutere miljøpolitik, for det gider kammeraterne i 4. klasse ikke”.

Om den tid, de har fået, er nok, kan lærerne på Uglegårdsskolen først sige om et år. Men det er i hvert fald en start, og det har betydet, at samtalen om skolens højtbegavede elever er blevet en helt anden.

pai@folkeskolen.dk

HVIS DU VIL VIDE MERE

- Talentvejlederuddannelsen på Astra har udarbejdet en antologi, hvor talentvejledere har skrevet artikler ud fra international forskning, som de har afprøvet i danske skoler. Gratis på astra.dk
- Kløgebørn.dk har en lang række podcasts og film om højtbegavede børn produceret af Krithfilm med midler fra Undervisningsministeriet.
- På vive.dk kan rapporten “Indsatser målrettet højt begavede børns faglige udvikling og trivsel” søges frem.
- Lærerne Pernille Wulff og Maria Sass Frederiksen har udviklet deres egen model for undervisningsdifferentiering. Læs mere om, hvordan de og de to lærere på Humlebæk Skole underviser de højtbegavede elever, på folkeskolen.dk – søg på højtbegavede børn.

EN GLAD LÆRER SMITTER

Humør smitter. Er man glad for sit job, kan omgivelserne mærke det. Og det gælder måske især, når man er lærer.

Men lærerjobglæde kommer ikke af sig selv.

Først og fremmest kræver det, det helt rigtige job-match. Og vi ved også, fra sidste års lærerrekutteringsanalyse*, at ledelse og kollegaer er det vigtigste. Dygtige chefer og søde kollegaer er altafgørende for lærerjobglæde. Ligesom det modsatte er den primære årsag, når lærere kigger sig om efter nye græsgange.

Du finder de fleste og bedste lærerjobs på lærerjob.dk - ligesom det er her, de dygtige kandidater kigger. Vi kan ikke garantere lærerjobglæde - men vi ved med sikkerhed, at det er det bedste sted at starte.

LÆRERJOB.DK

Undgå dyre lærepenge

**se den på lærerrekuttering.dk*

Et professionsfagligt generationsprojekt

**DLF MENER
AF MORTEN REFSKOV**

formand for
overenskomst-
udvalget i DLF

Illustration:
Hayley Wells

Ingen ved, hvad fremtiden bringer, men intet tyder på, at hastigheden sættes ned. De fleste fremskrivninger peger tværtimod på, at arbejdsmarkedet i de kommende år vil være præget af stor omskiftelighed og ændringer, der går på tværs af eksisterende branchestrukturer og kvalifikationskrav. Hvem ved, i hvilken grad vores fagområde bliver påvirket?

Efteruddannelse er i øjeblikket det rene "vilde vesten", og vi mangler indsigt i og overblik over de vilkår, som medlemmerne sendes på kompetenceudvikling og efteruddannelse med – hvis det da overhovedet sker. Meget af det foregår i det skjulte, er individualiseret og usolidarisk, finansieres ofte gennem stor egenbetaling af arbejdstiden og medfører et yderligere arbejdspress på kolleger.

I min verden har en fagforening et ansvar for at fastholde medlemmernes værdi på arbejdsmarkedet. Her er efteruddannelse et centralt tema. Hvad vi imidlertid kan konstatere, er, at midlerne bliver stadigt færre, og vi har ganske lille eller ingen indflydelse på, hvordan de anvendes. Mange af vores medlemmer hungrer efter efteruddannelse i deres fag, men de bliver i stedet spist af med såkaldte skoleudviklingsprojekter og "one size fits all-kurser", som ofte opleves mere afviklende end udviklende.

Efteruddannelse og tydeligere karriereveje kan styrke rekrutteringen til og fastholdel-

sen i og omkring folkeskolen og bidrage til overskud og gejst gennem et langt arbejdsliv samt et bedre arbejdsmiljø med motivation og engagement i faget.

Den helt store drøm er derfor, at vi som fagforening kan sikre vores medlemmer kontinuerlig, relevant efteruddannelse. Den drøm opfyldes ikke over en nat, men vi har som stand brug for at sætte gang i et fagligt, solidarisk generationsprojekt, der kan bidrage til vores professionsfællesskab og -udvikling, styrke vores standsposition og hæve vores anseelse. Jeg frydes ved tanken om, at mine kolleger om fem, ti eller tyve år har betydeligt bedre rettigheder i forhold til efteruddannelse, end min generation har haft.

Danmarks Lærerforening ønsker således at afsøge alle muligheder for at fremme adgangen til efteruddannelse i forhold til både finansiering og organisering, og her får vi brug for alle gode kræfter.

“Mange af vores medlemmer hungrer efter efteruddannelse i deres fag, men de bliver i stedet spist af med såkaldte skoleudviklingsprojekter og 'one size fits all-kurser', som ofte opleves mere afviklende end udviklende”.

Det opsagte folkeskoleforlig

“Lærerens rolle er åbenbart at være kostvejleder, personlig fysisk træner, at bestemme, hvilken påklædning børnene skal have på (ingen tørklæde eller croptop her, tak), seksualvejleder, mental træner, personlig opvarter, færdselslærer og nu også en politisk korrekt, unuanceret ytringsfundamentalist. Hvornår skal ungerne i øvrigt lære matematik? Politikerne ud af skolen, tak”.

MARTIN DALSKOV

“Er det det, partierne mener med 'mere frihed' til folkeskolerne? Et flertal af politikerne bestemmer, hvad der skal undervises i, og hvordan det gøres rigtigt. Blandt andre Nye Borgerlige har helt sikkert en mening om den rigtige version af Muhammed-krisen, så skal politikerne vel også godkende det forløb, der skal undervises i?”

JENS RASCH

“Hvad med at finde en løsning på de mange ekstra uforudsete opgaver, der lige er kommet frem i en undersøgelse, der belaster lærerne, før I giver lærerne endnu flere opgaver?”

KENNETH MANDRUP

*Uddrag af kommentarer til artiklen:
"SF og blå blok med ultimatum: Kræver obligatorisk læremiddel om Muhammed-krisen" på folkeskolen.dk*

Du kan deltage i debatten i bladet ved at sende et læserbrev (højest 1.800 tegn inklusive mellemrum) til folkeskolen@folkeskolen.dk, skriv læserbrev i emnefeltet. Vi optager også indlæg på folkeskolen.dk. Send til debat@folkeskolen.dk. Tilsendte læserbreve og debat fra folkeskolen.dk optages i bladet, i det omfang der er plads.

Nedarvede traumer

○ PETER BAIKE, pædagogisk ansvarlig, Gentofte Kommunalærerforening

Hvis vi skal forstå udfordringerne med inklusion og børn i mistrivsel, så skal vi et spadestik dybere. Efter at have læst inklusionsrapporten i foråret stødte jeg tilfældigt på en dokumentar på DR1 – “Modstandskampens børn”. I dokumentaren slog de fast, at ubehandlede traumer vandrer videre til næste generation. Har en af dine forældre haft et traume som barn eller ung og undladt at søge hjælp til at håndtere det, kan du arve det genetisk. Traumer kan også nedarves og gives videre fra en generation til den næste, uden at de to slægtninge har mødt hinanden, og så pludselig optræde, når man når en bestemt alder. Kun to procent af vores dna er uforanderligt, resten kan ændre funktion, hvis vores arvemasse bliver påvirket af eksempelvis kost, luftforurening og andre fysiske faktorer, men den kan også påvirkes af psykiske faktorer som for eksempel store mængder stress.

Forskerne kan nu bevise, hvordan traumer kan nedarves i tre generationer i en familie. Rachel Yehuda, som er amerikansk neuroforsker, har påvist, at Holocaust-overlevende med diagnosen PTSD fik børn med lavere kortisolniveau end andre børn, og at dette gik videre til den næste generation. Hun har også undersøgt babyer, der var født af kvinder, som havde været tæt på terrorangrebet i 2001 og havde fået diagnosen PTSD. Flere af babyerne havde udviklet PTSD, selvom de ikke selv havde oplevet terrorangrebet. Vores psyke og sundhed er altså langt mere påvirket af tidligere generationers forhistorie, end vi har vidst hidtil.

Ret basalt er et nedarvet traume en fødsels-gave, som vi kan få med os fra de sidste tre generationer. Når vi ved det, så kan vi også regne ud, at risikoen for at give et nedarvet traume videre stiger, jo senere man bliver forældre, for så er risikoen højere for, at man kan give et traume videre til næste generation.

Når vi ser et barn med et traume, så skal der handles, og traumet skal behandles. Et barn, som bærer rundt på et traume, har ofte svært ved at koncentrere sig, har svært ved at lære nyt og har svært ved at regulere sine følelser. Barnet har ofte svært ved at overskue nye informationer, tilegne sig ny viden, og det har svært ved at sidde stille. Vi oplever oftest nærmest en indlæringsblokering.

Vi ved godt, hvad der virker; samtalerapi, udeskole, ro, faste rutiner, små grupper, mindfulnessøvelser, træne konflikthåndtering med mere. Problemet er, at vi i årtier ikke har fået tildelt de fornødne resurser. Co-teaching er sat på dagsordenen, men i praksis kan vi ikke co-teache, for vi mangler kollegaen, vi skal co-teache med. Hele vores tilgang og forståelse af psykologi samt vores grundlæggende opfattelse af arv og miljø bør vi gøre op med, og der skal tildeles langt flere resurser til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Vi skal gøre alt for at forebygge, at børn og unge får brug for behandling. Alle omkring barnet skal arbejde tæt sammen, for vi skal have standset den negative udvikling og stoppe den negative spiral.

Nedarvede traumer er blot en brik i det store puslespil, lad os håbe, de øvrige årsager til den negative udvikling snart bliver afdækket.

EVA OG SVEND AAGE LORENTZENS FOND

Eva og Svend Aage Lorentzens Fond uddeler i marts legater á kr. 10.000,- til uddannelse til børn af lærere, der er eller har været medlem af Danmarks Lærerforening.

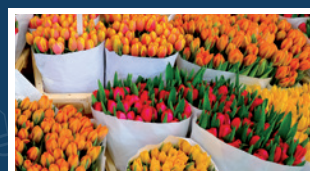
Ansøgningsfrist:
1. november 2022

Motiveret ansøgning, der skal vedlægges nødvendig dokumentation for at komme i betragtning, stiles til:
Advokat Rita S. Simonsen på mail rs@kielberg.com

Betingelserne fremgår på www.odenselaererforening.dk

Skolerejser med tryghed

Tag os med på råd når klassen skal på skolerejse. Vi arrangerer skolerejser til det meste af Europa, så ring til en af vores erfarne rejserådgivere for sparring.

Oplev Amsterdam

3 nætter, busrejse t/r,
og morgenmad

Fra kr. **1.348**

Kontakt en rejserådgiver
på **70 22 88 70**

ALFA TRAVEL

alfatravel.dk

På sine tre år som børne- og undervisningsminister har Pernille Rosenkrantz-Theil skabt et stærkt bånd til Danmarks Lærerforening. Hun er stolt af aftalen om et nyt nationalt testsystem og mener, at regeringen er nået langt på inklusionsområdet. Alligevel er hun kun halvvejs med at nå den almindelige lærer, lyder ministerens egen analyse på falderebet til et folketingsvalg.

Når boet gøres op

Det er en fornøjet minister, der forsinket træder ind til interviewet, som Pernille Rosenkrantz-Theil selv har inviteret til. Hun kommer direkte fra et frokostmøde med Gordon Ørskov Madsen på lærerformandens kontor. *Folkeskolen* er budt på besøg i Børne- og Undervisningsministeriet, og helt tilfældigt finder interviewet sted på toårsdagen for lærernes ja til deres første centrale arbejdstidsaftale siden 2013. En aftale, der dengang endegyldigt stadfæstede den afblæste skyttegravskrig mellem Danmarks Lærerforening og KL.

Med et folketingsvalg i horisonten er tiden inde til at kigge på den socialdemokratiske ministerperiode, og hvad ministeren fortsat vil med folkeskolen, hvis valgresultatet tillader det. Arbejdstidsaftalen er ikke et tema for dagens interview, men står alligevel tilbage som en del af fundamentet for Pernille Rosenkrantz-Theils treårige ministerperiode. Uden den var partnerskabet Sammen om skolen aldrig kommet videre end ministerens notesblok.

Selv indledte hun sin ministerperiode med et erklæret mål om at forsøge at klinke skårene mellem lærerne og Socialde-

mokratiet efter regeringsindgrebet i 2013. Det blev ikke til en decideret undskyldning til lærerne, men det kom tæt på, for i Sammen om skolen er lærerne i form af Danmarks Lærerforening inviteret med helt ind i det politiske maskinrum.

“Jeg vidste, at min første tid som minister ville komme til at gå med, at vi skulle opbygge den tillid, der forsvandt med lockouten af lærerne i 2013. Tillidsniveauet skal være ret højt for, at du kan ændre på et af spærene i folkeskolen – eller det kan du godt, men det eneste, du får ud af det, er modstand”, siger Pernille Rosenkrantz-Theil

Hun forklarer, at hun betragter folkeskoleloven som et tag med et antal spær, som parterne i Sammen om skolen én ad gangen diskuterer og vurderer: “Hvad kan vi godt lide, og hvad dur ikke”.

“DET VAR TILLIDSOPBYGNING PÅ SPEED”

Når hun kigger tilbage på sin ministertid, havde hun selvsagt gerne været coronatiden foruden. Men den svære periode

“Jeg vil meget gerne have lov til at trille videre med Sammen om skolen og de store projekter, vi er så godt i gang med”.

satte samtidig kraftigt skub i samarbejdet med Danmarks Lærerforening og de øvrige parter på skoleområdet.

“Det var tillidsopbygning på speed, fordi vi i nogle perioder nærmest dagligt talte med hinanden. Vi fik hurtigt følt hinanden på tænderne. Når lærerformanden siger: ‘Hvis I gør det her, går ingen lærere på arbejde på mandag, for det tør de simpelthen ikke med de retningslinjer’, og han så oplever, at jeg kommer tilbage og siger: ‘Okay, så gør vi det på jeres måde’, så fandt vi hurtigt ud af, at vi faktisk har hinandens ryg”, siger hun og skruer tiden frem til nu:

“Jeg vil meget gerne have lov til at trille videre med Sammen om skolen og de store projekter, vi er så godt i gang med”.

“VI HAR NÅET DET MESTE”

På tærsklen til et folketingsvalg er et oplagt spørgsmål, om der er noget, som Pernille Rosenkrantz-Theil ærgrer sig over ikke at være nået i mål med.

“Lige da corona brød ud, tænkte jeg: ‘Hold kæft, dér ryger hele valgperioden’. Jeg har beskæftiget mig med skoleområdet i mange år, så der var nogle projekter, jeg altid havde gået og brændt for at gennemføre. Men jeg synes faktisk, at vi har nået det meste alligevel”.

Hun peger på tre hovedspor, hun havde i sigte, da hun fik overdraget ansvaret for folkeskolen: de nationale test, inklusion og en mere praktisk skole.

“Den store aftale om et nyt evaluerings- og bedømmelsessystem var det sværeste emne, og derfor startede jeg dér. For de nationale test var jo det, der gav allerflest slagsmål. Hvis vi kunne lande det, ville de andre ting sagtens kunne landes”.

På inklusionsområdet har der i skolekredse været forventninger om store forandringer. I sit interview med *Folkeskolen* i forbindelse med sin tiltrædelse proklamerede ministeren, at hun

ville tage “et opgør med inklusionen”, og hun ville gøre noget ved, at “der stadig er for mange klasselokaler, hvor alle taber”.

Men der er ingen fremgang, viste inklusions- eftersynet i foråret. Nærmere tværtimod. Siden seneste eftersyn i 2016 har flere elever nu behov for støtte. Tæt på hver fjerde elev i udskolingen vurderes at have behov for støtte, og hvad værre er, lød det fra lærerne, får hver 13. elev i de store klasser ikke den støtte, de har brug for.

Så har du nået nok på inklusionsområdet?

“Hvis vi skal op på den helt store klinge, handler det om penge”, siger Pernille Rosenkrantz-Theil og peger på, at regeringen har givet kommunerne lov til at hæve serviceraammen med 1,3 milliarder kroner, så de kan øge driftsudgifterne for eksempel ved at bruge flere penge ude på skolerne.

“Vi har også sat en milliard af til ekstra lærere. Og derudover kan vi se, at hele 87 procent af skolerne vælger at korte skoledagen for at lave tolærertimer. Så dér synes jeg faktisk, at vi er kommet rigtig langt”, siger hun om den midlertidige mulighed for at korte i skoledagen, som skolerne har fået som et post corona-tiltag.

Og så skynder Pernille Rosenkrantz-Theil sig at tilføje, at det er helt centralt for inklusionsopgaven, at specialpædagogik vender tilbage som et helt undervisningsfag på læreruddannelsen.

Men kan skolerne vente på, at der bliver uddannet nye lærere med specialpædagogiske kompetencer? Er der ikke brug for, at man sætter hurtigere ind med flere midler til skolerne?

“Hvis jeg ikke vurderede, at der var brug for at sætte ind nu, ville det være tudetosset at give så mange penge, som vi har gjort. Når 87 procent af skolerne gør noget andet, end de ellers ville have gjort, så er det også et relativt effektivt middel. Der var ingen dele af implementeringen af folkeskolereformen, der var så højt oppe. Og det er endda sket på ingen tid. Så selvfølgelig er

der nogle ting, man skal kunne gøre med det samme, og så er der noget, der tager længere tid. Jeg synes egentlig, at vi har fundet en meget god balance med at gøre begge dele”.

Dykker man ned i det stigende antal elever med behov for støtte, er der faktisk tilmed en positiv historie at spore, mener ministeren.

“Den største årsag til stigningen af elever med støttebehov er, at vi har skruet så markant op for opsporingen af ordblinde, som udgør syv-ti procent. Det er ret mange. Når vi lige pludselig bliver vanvittigt dygtige til at opfange ordblinde, flytter det fuldstændig fundamentalt støttebehovet. Er det så en dårlig historie? Det synes jeg eddermame ikke. For det er elever, der ellers ikke ville have fået den hjælp, de har behov for. Jeg har lavet en ordblindepakke hvert år, og vi kommer snart med ordblindepakke 4”.

Hvad så med de elever, der ifølge lærerne ikke får den hjælp, de behøver? Hvad vil du gøre ved det?

“Præcis de ting, jeg siger. Alle tre ting. Efter min mening kan man godt komme med alle mulige små ting. Men det, der rigtigt rykker, er, om der er penge nok, om der er tolærerordninger, og om man er specialuddannet. Det er de tre hovedspor, vi kører i”.

**“JEG ER GLAD FOR DET AT HAVE
TO LÆRERE”**

Hvorfor har du rykket dig på skoledagens længde?

“Mit største problem med skoledagens længde var, at der var et

Et netværk for hvert fag - også dit

På **FOLKESKOLEN.DK** er der 23 faglige netværk, som dækker fag og fagområder i folkeskolen. Her får du ny viden til din undervisning. Gå på opdagelse i artikler, blogindlæg og materiale til dit fag.

Find og tilmeld dig dit faglige netværk på folkeskolen.dk/fag

helt års forskel på, hvor lang tid man gik i skole, alt efter hvilken kommune man boede i. Nogle kommuner havde sparet skolen ned under gulvbrædderne, så derfor var der alt for få timer. Så lavede vi en national binding på timerne, så man ikke kunne gøre lige præcis det”.

Pernille Rosenkrantz-Theil forklarer, at det for hende er afgørende, om man har nok timer til, at man kan være rustet til resten af sit liv. Hun ser ikke en én til én-sammenhæng mellem udbyttet af undervisningen og længden på skoledagen, men at der selvfølgelig skal være et forhold og balance i det.

“Og så er der jo sket det i mellemtiden, at vi har fundet på en anden variant. Jeg er glad for det at have to lærere, eller at man kan undervise i mindre hold, for det betyder, at der er større kvalitet og udbytte af undervisningen – eller at man har flere timer og ad den vej får det udbytte, der skal til. Det har faktisk været den mekanisme, der har været svær for os at finde. Den metode til at binde pengene til folkeskolen, så det ikke bliver et spareobjekt. Og det synes jeg, at vi er kommet tættere på”.

Kan skoledagen blive for kort?

“Ja, det kan den da. Det ved vi jo fra forskningen. Groft set, hvis man fjerner meget mere end én eller halvanden undervisningstime i dansk, sætter det sig med det samme i læsefærdighederne. Omvendt hvis man gør det med nogle af de andre fag, kan man faktisk ikke se det lige så tydeligt. Derfor er det heller ikke helt ligegyldigt. Og lige netop dansk har et obligatorisk bundniveau”.

“JEG ER FAKTISK RET POSITIV OVER DEN HER AFTALE”

Da Pernille Rosenkrantz-Theil kort inde i sin ministerperiode til stående ovationer lancerede sine politiske mål på lærernes kongres, var en mere ligelig elevfordeling en af ministerens personlige kæpheste. Siden blev det ligefrem nævnt som ministerens svendepå prøve at skulle forsøge at indfri en politisk målsætning om, at ingen folkeskoler må have over 30 procent ikkevestlige elever.

Dér er du vel ikke kommet så langt?

“Det har vi da lige landet en aftale med kommunerne om”, kommer det prompte fra ministeren med henvisning til den årlige økonomiaftale med KL, der indeholder en formulering om, at kommunerne skal reducere

antallet af skoler, “hvor elevsammensætningen afviger væsentligt fra det omkringliggende samfund”, og at regeringen i samarbejde med kommunerne vil drøfte behovet for mere fleksible regler.

Er det nok?

“Det mener jeg bestemt. Den store forskel på folkeskole- og gymnasieområdet er, at vi har skoledistrikter på folkeskoleområdet. Det er hele forskellen. Jeg må blankt erkende, at jeg

“Vi har skruet afgangsprøverne og Fælles Mål sådan sammen, at det skaber stoftrængsel i udskolingens. Samtidig har vi lavet en fagrække, som særligt i udskolingens ligner den samme som i det almene gymnasium. Det er et rigtigt stort problem”.

ikke troede, at vi kunne lande en aftale med KL om det, fordi de politiske uenigheder ville være for store. Så jeg er faktisk ret positiv over, at det lykkedes os at lande denne her aftale”.

“UNDERVISNINGEN SKAL VÆRE MERE PRAKSISORIENTERET”

Interviewet finder sted, netop som Pernille Rosenkrantz-Theil har genoptaget forhandlingerne om en udvidelse af frihedsforsøget, der indtil videre giver folkeskolerne i Esbjerg og Holbæk kommuner massive frihedsgrader. Uagtet om disse forhandlinger når i mål, har ministeren en liste klar over områder, hun vil arbejde for, hvis hun får lov til at beholde nøglerne til Undervisningsministeriet på den anden side af et valg.

Udgangspunktet er et opgør med “den for ensidigt teoretiske skole”. For Pernille Rosenkrantz-Theil mener, at den stigende mistro blandt unge skyldes, at “skolen er blevet mere og mere teoretisk og fokuseret mod nogle bestemte færdigheder”.

“Undervisningen skal være mere praksisorienteret. Det kræver bedre forberedelse og tid i

undervisningen. Hvis lærerne ikke føler, at de har tid til det, fordi de skal nå x, y og z, bliver det ikke til noget. Vi har skruet afgangsprøverne og Fælles Mål sådan sammen, at det skaber stoftrængsel i udskolingen. Samtidig har vi lavet en fagrække, som særligt i udskolingen ligner den samme som i det almene gymnasium. Det er et rigtigt stort problem”.

Om Pernille Rosenkrantz-Theil får den mulighed, bliver op til vælgerne at afgøre på valgdagen.

Tilbage er kun at spørge, hvordan det så er gået med at genvinde den almindelige lærers tillid til, at der sidder en socialdemokrat i Børne- og Undervisningsministeriet?

Dér er der stadig lang vej endnu, er Pernille Rosenkrantz-Theils egen vurdering.

“Det er nemmere at opbygge tillid til folk, når man har dem ansigt til ansigt. Hvis man gør, som regeringen gjorde i 2013, tager det et halvt år at smadre al tillid, og så tager det i omegnen af tyve år at bygge op igen. Så vi er nogenlunde halvvejs. Jeg tror, at vi skal ti år længere frem, før det har sluppet sit tag i alle”.

bjef@folkeskolen.dk

OUTDOOR. LÆRING. FÆLLESSKAB.

En hytte giver ly & læ til samvær og kvalitetstid hele året. Nærhed til naturen, fælles oplevelser og tid til en god snak omkring bålet.

Vi tilbyder forskellige typer hytter bygget i de bedste materialer.

Vi projekterer, sørger for byggetilladelser og selve opførelsen, og det er alt sammen inkluderet i prisen.

I sørger for samvær og godt humør.

Se mere på

baalhytte.dk

DEN LILLE
LEGEPLADS
FABRIK

Den Lille Legepladsfabrik

Tlf. 70 27 00 01

www.denlillelegepladsfabrik.dk

Mød os på

I denne måned starter de første lærere på en helt ny sprogfagsvejlederuddannelse. Uddannelsen skal være med til at give et kompetenceløft til fremmedsproglærerne og skabe et bedre samarbejde på tværs af fagene. En gruppe lærere og konsulenter er tyvstartet på uddannelsen – og de har svært ved at få armene ned.

NY VEJLEDER- UDDANNELSE LØFTER FREMMEFOTO Caroline Schrøder ORD Lars HornSPROG

Læsevejleder, matematikvejleder, inklusionsvejleder og naturfagsvejleder. Der findes rigtig mange forskellige vejledere ude på landets folkeskoler – og nu kommer der en gruppe mere. Københavns Professionshøjskole og Via University College har netop haft opstart på de første hold på den pædagogiske diplomuddannelse sprogfagsvejleder.

Som sprogfagsvejleder får engelsk-, tysk- og fransklærere kompetencer til at kunne styrke undervisningen i fremmedsprogene. Sprogfagsvejlederne skal fungere som sparringspartnere for deres kolleger – og så skal de uddannes til at være tovholder og initiativtager til samarbejder på skolen, i kommunen, med ungdomsudannelserne eller på tværs af landegrænser.

Uddannelsen har samlet erfaringer fra det treårige pilotprojekt Fremmedsprog, For-

andring og Forankring, som Det Nationale Center for Fremmedsprog satte i gang i august sidste år. Her er omkring 30 lærere fra fem kommuner tyvstartet på uddannelsen.

“Det er helt fantastisk. Jeg har fået en masse viden, der gør, at jeg underviser på helt nye måder”, fortæller Mette Biel. Hun er engelsklærer på Bakkeskolen i Kolding og er ved at uddanne sig til fremmedsprogsvejleder gennem pilotprojektet.

“Det første år er vi blevet opdateret i forhold til den nyeste forskning og viden inden for fremmedsprog og didaktik. Blandt andet har vi diskuteret, om man må tale dansk i engelskundervisningen. Dengang jeg blev uddannet, hed det english only i undervisningen. I dag hælder forskningen mere til english mainly. Det er altså okay, at elever og lærere snakker

dansk med hinanden i engelskundervisningen”, siger Mette Biel.

Som noget nyt i undervisningen er hun begyndt at bruge tekster til at lære eleverne grammatik.

“I stedet for at udlevere et ark med grammatikopgaver læser og gennemgår vi en tekst sammen i klassen. Her snakker vi om, hvorfor grammatikken er, som den er. Det giver mig en bedre fornemmelse for, om alle elever er med. Det er en ny metode for mig, som jeg er rigtig glad for at have lært”.

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS AF SPROGENE

Siden august har Mette Biel sammen med resten af de studerende fra pilotprojektet deltaget

FAGLIGE NETVÆRK

- Vær med i de faglige fællesskaber for undervisere i sprogfagene engelsk, tysk og fransk på folkeskolen.dk/engelsk og folkeskolen.dk/tyskfransk

Tine Majgaard Mortensen er ansat som konsulent for pilotprojektet i Kolding Kommune. “Jeg sørger for at arrangere netværksmøder for de syv lærere, der tager uddannelsen i kommunen. Jeg køber billetter, når vi skal rejse i forbindelse med uddannelsen, og jeg sørger for at holde kommunen opdateret omkring, hvordan projektet skrider frem”.

i både onlineundervisning og internater. På internaterne er alle de studerende mødt op et sted i Danmark for at høre oplæg og diskutere med hinanden.

Derudover har projektet også benyttet sig af aktionslæring. Når de kommende fremmedsprogsvejledere er blevet præsenteret for en ny didaktisk metode, har man kort tid efter holdt et oplæg ude på skolerne, hvor kollegerne har fået en forkortet version. Herefter har fremmedsprogsvejledere og deres kolleger udarbejdet og gennemført et undervisningsforløb.

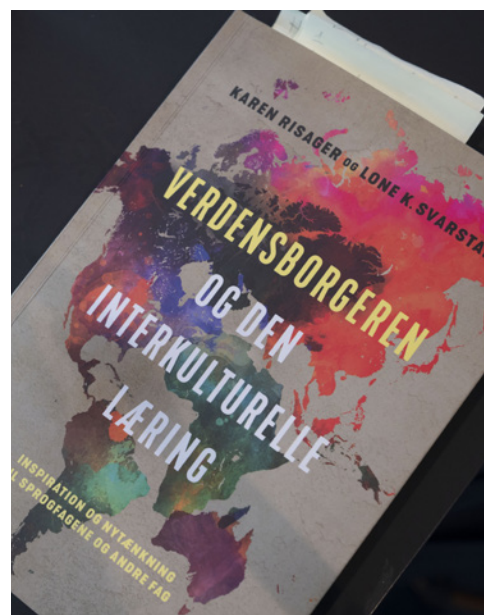
På Bakkeskolen har Mette Biel blandt andet udviklet et vendespil om transparente ord sammen med tyskkollegerne. Når eleverne spiller vendespillet, skal de kigge efter, hvilke danske, tyske og engelske ord der ligner hinanden.

“Jeg tror, at det gavner både skole, lærere og

elever at arbejde tværfagligt i sprogfagene”, siger Mette Biel. “På rigtig mange parametre kan vi arbejde sammen og få skabt en endnu større vidensbank til undervisningen. Ud over at vi underviser i forskellige fag, har vi også forskellige linjefagskombinationer. Nogle har måske tysk og idræt, mens andre underviser i engelsk og musik. Det kan også have betydning for måden vi underviser på”.

Når Mette Biel om to år er færdig med vejlederuddannelsen, står hun alene med rollen som fremmedsprogsvejleder hjemme på sin skole. Men det bekymrer hende ikke.

“Allerede nu har jeg mange kolleger, der er interesserede og spørger ind til, hvad det er, jeg lærer. Og hvis der er en, der ikke har lyst til at være med, er det okay med mig. Sprogvejlederen skal være der for dem, der har lyst

Sprogfag

til at dele viden og udvikle undervisningen”, siger Mette Biel og uddyber:

“Jeg kan godt lide at vejlede uden at løfte pegefingeren. Det gør jeg også allerede som praktikkoordinator og censor på læreruddannelsen. Men det bliver nyt at vejlede kolleger. Derudover har jeg en drøm om at kunne være med til at oprette et fremmedsprogslokale på skolen med flag og ord fra tysk og engelsk. Jeg kunne også godt tænke mig at skabe et internationalt samarbejde på skolen. Det tror jeg ville give eleverne udsyn”.

KONSULENTEN ER MED PÅ UDDANNELSEN

I pilotprojektet er det ikke kun lærere, der går på uddannelsen. I Kolding Kommune har man også sendt konsulent Tine Majgaard Mortensen af sted. Hun er blevet ansat til at sikre, at fremmedsprogsvejledernes arbejde lykkes og spredes til alle skoler i Kolding, når projektet afsluttes i 2023.

“Jeg kan godt lide at være tæt på processen. Det er nemt for mig at sparre og vejlede lærerne, fordi jeg selv er med på undervisningen og ved, hvad der forventes som studerende på uddannelsen”, siger hun og fortsætter:

“Visionen i Kolding Kommunes er at booste fremmedsprogene. Det gør vi ved at give lærerne et kompetenceløft. Det er længe siden, vi har tilbudt fremmedsproglærerne det. Derudover skal vi skabe et netværk for fremmedsproglærerne ude på den enkelte skole og på tværs i kommunen”.

For lærer Mette Biel er det en stor gave, at Tine Majgaard Mortensen også er med på uddannelsen.

“Tine er den, der har taget kampen omkring, hvor meget tid vi skulle have til at studere ved siden af arbejdet. Det har nemlig ikke været helt nemt at få Kolding Kommune til at forstå, hvor meget tid uddannelsen kræver. Og så søger hun for, at vi har et fællesskab på tværs af skolerne i kommunen. Jeg tror, at det kommer til at styrke Kolding Kommune, at vi kender lærere fra andre skoler og kan inspirere hinanden”, siger hun.

“Derudover føles Tine som en ligemand. Hun sidder ikke på et kontor, men er med os på uddannelsen. Det gør det også meget lettere for hende at sparre og hjælpe os med eksempelvis formalia i forhold til uddannelsen. Hvis vi selv skulle opsøge den slags, ville det tage rigtig meget af vores tid”.

csc@folkeskolen.dk

NY UDDANNELSE TIL SPROGFAGSVEJLEDER

Sprogvejlederuddannelsen er en helt ny pædagogisk diplomuddannelse. Uddannelsen udbydes af Københavns Professionshøjskole, UC Syd og Via University College. Københavns Professionshøjskole og Via University College har oprettet de første hold i september med til sammen 18 studerende.

Som uddannet sprogvejleder kan man være med til at udvikle tysk, fransk og engelsk ude på skolerne. Man lærer at være tovholder på fremmedsprogene, at være sparringspartner for kolleger og ledelse og kan tænkes ind i den kommunale udvikling af fremmedsprogfagene gennem eksempelvis netværk på tværs af grundskoler og ungdomsuddannelser.

Uddannelsen består af ti ECTS fordelt på tre moduler:

1. modul: De studerende præsenteres for den nyeste viden inden for fremmedsprogsdidaktik. Det kan for eksempel være flersprogethed, ordforrådstilegnelse og funktionel grammatik.

2. modul: Man præsenteres for emnerne interkulturel kompetence og integration af fremmedsprogfagene i andre fag.

3. modul: Der sættes skarpt på vejlederrollen.

“Der er brug for fremmedsprogsvejledere. Blandt andet fordi eleverne synes, at fremmedsprog er svært. Mange bliver usikre, når de skal tale et andet sprog. Derfor har vi behov for vejledere, der er opdateret på den nyeste viden og kan sørge for samarbejde på tværs af fagene”, siger lærer Mette Biel, der er ved at uddanne sig til fremmedsprogsvejleder.

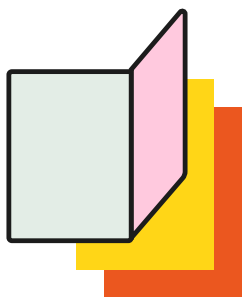

Anbefalinger

Fortalt til Pernille Aisinger/pai@folkeskolen.dk

Trine Hemmer-Hansen, dansklærer på Virupskolen og faglig rådgiver for dansknetværket på folkeskolen.dk
Foto: Lars Just

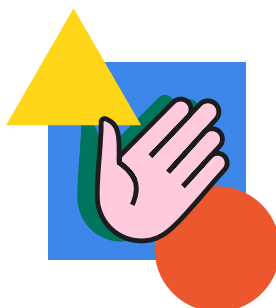

Unik bog med mange temaer at tale om

Bogen er speciel på to måder, dels fordi den har tre hovedpersoner – to drenge og en pige – dels fordi den er bygget over den tragiske Præstø Fjord-ulykke i 2011, hvor flere unge på en efterskole omkom i en sejlulykke. Jeg har læst den med min 8. klasse i år, og den gjorde virkelig indtryk på dem.

Jeg bad dem om at "skygge" en af de tre hovedpersoner, og det betød en del for dem, at de selv kunne vælge. Det er fiktive hovedpersoner, og bogen er fiktion, men det, at der er tråde ud til en virkelig hændelse, gav en anden samtale om bogen.

Oveni betød det, at bogen foregår på en efterskole, meget for samtalerne, fordi mange i min klasse enten allerede har besluttet sit for eller overvejer at tage på efterskole. Det gav anledning til mange gode snakke om, hvad man bruger tiden på efterskolen til. Der er temaer som sammenhold, kæresten og udviklingen hos karaktererne før, under og efter ulykken. Den bog vil jeg helt klart læse med elever igen.

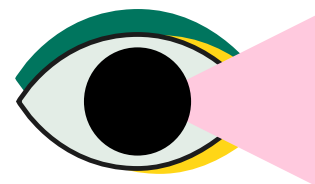

Prøv en ny genre – måske pressefoto

Jeg har været lærer i 18 år, og hvis man ikke passer på, kan man komme til at undervise i de samme genrer igen og igen. Men danskfaget er så bredt, at der er rig mulighed for at gøre noget andet, og jeg har en regel om, at jeg skal have en ny genre ind hvert år.

Jeg har ikke tidligere arbejdet med pressefoto, men det har været rigtig spændende. Vi har talt om, hvilken historie der bliver fortalt i billederne, og hvordan den historie passer sammen med for eksempel artikler om samme emne. Jeg opgav pressefoto som genre til prøven i min 9. klasse, og jeg var på forhånd i tvivl om, hvorvidt der ville være nok at tale om, men det havde jeg ikke behøvet, for der var mere end rigeligt.

Det bliver selvfølgelig for meget, hvis man bytter alle genrer ud med nyt på én gang, men jeg tror, at det gavner både mine elever og mig selv, hvis jeg tvinger mig til at undervise i noget, jeg ikke har prøvet før. Så kan jeg også sige til eleverne, at de skal være med til at undersøge området sammen med mig.

Perspektivering – Vi bør begynde tidligere

Det slog mig med mine 9.-klasser i år, at det simpelthen er for sent at begynde at tale om perspektivering i 9. klasse, hvis eleverne skal være selvstændige nok til selv at kunne finde tekster, de kan perspektivere til hen mod afslutningen. Derfor gik jeg i gang med at tale med min 7. klasse om det, og det kan man fint gøre. For eksempel havde vi temaet Jagten på lykken, hvor de læste et digt, og vi talte om, hvor de kunne finde samme tema i andre genrer.

De er så vant til, at vi præsenterer dem for tekster, de skal læse, så jo tidligere man kan begynde den proces med at hjælpe dem til at finde ud af, hvor de skal lede, jo bedre. Det er klart, at nogle klasser vil have brug for mere stilladsering end andre. Men jeg var faktisk imponeret over, hvor gode de var til selv at finde på perspektiveringer, efter at vi havde haft en samtale om begrebet og set nogle eksempler.

"Den dag vi døde"
af Anja Hitz, ABC Forlag

www.åretspressefoto.dk

Mere frihed, bedre trivsel og mindre målstyring i skolen

Her er argumenterne for et alternativ til den gennemtestning, eleverne og skolen er udsat for. Men det kræver gode politiske relationer at komme så vidt.

Væk fra testtyranniet
Relationel evaluering
i skolen

TEST

Forfattere: Kenneth J. Gergen
og Scherto R. Gill
340,00 kroner
296 sider
Dansk Psykologisk Forlag

BOG

○ ANMELDT AF JENS RAAHAUGE

Er test, prøver og eksaminer et nødvendigt onde, eller findes der bedre alternativer?

Sådan spørger forskeren Gro Emmertsen Lund i en samtale med professor Peter Dahler-Larsen i indledningen til bogen "Væk fra testtyranniet", som plæderer for at afløse det nugældende evalueringssystem med relationel evaluering.

Peter Dahler-Larsen har været formand for den gruppe, som Børne- og Undervisningsministeriet bad om at evaluere de nationale test, og han vil gerne betone den relationelle evaluering, men tilføjer, at vi ikke kan se bort

fra, at der i Danmark er et stort politisk flertal for, at der "skal være en eller anden form for fællesvurderingssystem i skoleforløbet".

Det er på den skillelinje mellem det nødvendige onde og de bedre alternativer, at forfatterne – de to angelsaksiske forskere Kenneth J. Gergen og Scherto R. Gill – leverer argumenter for, at der findes en anden og bedre vej end den, vores system p.t. har valgt.

RELATIONEL EVALUERING

Bogen søger at gøre op med det, de betegner som testtyranniet, og rejser en fundamental kritik af, at skolen ansues som en fabrik med

de konsekvenser, dette får for både undervisningen og det test- og bedømmelsessystem, som udspringer heraf. I stedet plæderer de for at droppe de testsystemer, som virker indsnævrende på undervisningen, og for at lade dem erstattes af relationelle evalueringer, som åbner for en bredere tilgang til de potentialer for vækst og udvikling, som eleven, læreren, skolen, ja, hele systemet har.

Som det fremgår af denne oprensning, søger forfatterne at introducere en relationel tilgang til evaluering i hele skoletænkningen, hvor hensigten er den modsatte af konkurrencens rangordning. Gennem forskellige dialogiske evalueringsformer kan man styrke de relationer, som skal danne grundlaget for, at en instrumentel test- og bedømmelsestilgang kan finde sin afløser i en relationel tilgang. En konsekvens heraf vil også give sig udslag i en ændret didaktik.

I en analyse af det nyliberalistiske bedømmelsessystem, som vi i dag benytter os af, anerkender forfatterne, at det nyder høj anseelse blandt politikere, forældre og mange skolefolk, fordi det er godt indarbejdet. Men de påviser også, at systemet kun måler en ganske snæver del af det, som skolen har som formål at udvikle. Derved bevirker det en forsømmelse af elevernes muligheder for læring, der ligger ud over det instrumentelt målbare.

CASES FRA VIRKELIGHEDEN

I bogens efterfølgende kapitler får vi mulighederne for at have relationelle tilgange som omdrejningspunkt for undervisning, læring og trivsel i klassen,

som positivt bidrag til evaluering af undervisningen, som afsæt for evaluering af hele skolen, som tilgang til udvikling af de videregående uddannelser og som skabelse af en ny fortælling om uddannelsessystemet i det hele taget.

I de kapitler, der er tæt på undervisningen og underviseren, udspringer bogens argumentationer af såvel forfatterens forskning som af cases fra den konkrete virkelighed i 0.-6. klasse, i 7.-9. klasse eller i den faglige undervisning; alle steder med det formål at opøve blikket for potentialer fra for at indsnævre det i retning af det målbare.

Bogen er på en gang inspirerende og handleorienteret. Alle, der ønsker en skole, som bygger på øget trivsel og en bredere tilgang til elevernes udvikling og udbytte af undervisningen, får her argumenter, som det må være vanskeligt at sidde overhørig – medmindre man har et skolesyn, der er funderet på mistillid og hang til statistik, der forudsætter målinger.

Bogen er vokset i den angelsaksiske skolegård, hvor kun få levende planter bryder gennem asfalten. "Læring" har sit tag i tænkningen, og derfor kan nogle af de citater, som forfatterne anvender som motorer for kapitlerne, virke noget bastante. Men i det nyskrevne forord til den danske udgave omtaler forfatterne på positivsiden den danske tænker Grundtvig og det tyske begreb Bildung.

Disse to signaler burde fortælle os, at bogen nok ønsker at være nyskabende i den angelsaksiske verden, men kan opfattes som genskabende i vores sammenhæng, hvis vi virkelig mener, at skolen skal have mere frihed, mindre målstyring og bedre trivsel.

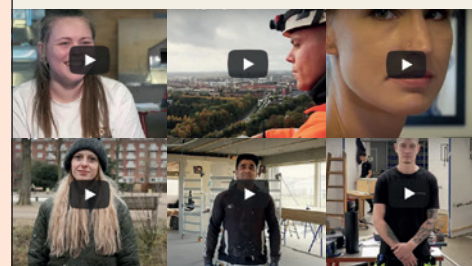
MIN VEJ TIL SVENDEBREVET

- Et undervisningsforløb om mere end bare at vælge en uddannelse

Undervisningsportalen **SVENDEBREV.DK** indeholder et komplet undervisningsmateriale til lærerne i udskoling.

Basis er seks unges fortælling om vejen til en faglig uddannelse.

Se de rørende historier og tilhørende vejledninger
www.svendebrev.dk

Billige skoleture i Europa

- ✓ Personlig rejsekonsulent
- ✓ Skræddersyede pakkeløsninger
- ✓ 59 års erfaring

Berlin

3 dage/2 nætter

fra kr. **968,-**

Amsterdam

6 dage/3 nætter

fra kr. **1.328,-**

Prag

6 dage/3 nætter

fra kr. **1.478,-**

Tag en snak med os i dag:
65 65 65 63

group@benns.dk | www.benns.dk/studierejser

BENNS

Jobannoncer

To lærere søges til barselsvikariater

Jinnah Skole i Vanløse er en veletableret friskole med en meget sund og stabil økonomi. Vi er en traditionsrig skole, der er i konstant udvikling. Rikke og Louise skal på barsel, og vi søger derfor to uddannede lærere til de to barselsvikariater henholdsvis den 1. november 2022 og den 1. november 2022 eller snarest derefter.

De rette kandidater skal have linjefag i et eller flere fag, og vi laver et skema ud fra dine kompetencer.

Stilling: dansk- og klasselærer i 6. klasse, håndværk og design, biologi og støtteundervisning

Stilling: dansk- og klasselærer i 4. klasse, idræt, natur og teknologi, engelsk og historie

Vi opfordrer dig til at søge, selvom du ikke har hele fagkombinationen for de enkelte stillinger.

Jinnah Skole er en dansk-pakistansk friskole med 200 skoleglade elever. Vi vægter et trygt, nærværende og anerkendende undervisningsmiljø kombineret med disciplin, respekt og stor faglighed. Det er vigtigt for os at gøre vores elever klar til livet efter Jinnah Skole, så de kan tage aktiv del i det danske samfund med frihed, lighed og folkestyre. Lærerkollegiet brænder for at gøre en forskel for vores elever og har et konstruktivt skole-hjem-samarbejde, hvor der altid er en positiv dialog med forældrene om det enkelte barn. Vi har et socialt og fagligt udviklende fællesskab med stor fokus på at skabe glæde i hverdagen.

Vi lægger vægt på, at du er aktiv og udstråler engagement, og at du er dygtig til at danne relationer med eleverne.

Du er også velkommen til at kontakte skolen for et besøg eller opklarende spørgsmål. Stillingerne er på fuld tid. Løn- og ansættelsesvilkår efter gældende overenskomst.

På www.lærerjob.dk kan du finde hele opslaget, søge stillingerne og se hvad vi tilbyder og forventer.

Ansøgningsfristen er den 22. september 2022. Ansættelsessamtaler finder sted uge 39.

Jinnah Skole
Skjulhøj Alle 59 • 2720 Vanløse
Tlf.: 38742100 • info@jinnahskole.dk

Korte meddelelser

NY PÅ REDAKTIONEN

Den 1. september begyndte Marina Veis Høi som journalist på *Folkeskolens* redaktion. Marina Veis Høi er uddannet fra DMJX i 2021 og har både været i praktik og siden arbejdet på Dagbladet Information blandt andet som forsideredigerende og journalist.

Foto: Maria Becher Trier

“Jeg glæder mig meget til at lave journalistik på et så samfundsrelevant område som folkeskolen, der er med til at give børn et fundament for deres fremtid. Jeg ser også frem til at skrive til en mere snæver målgruppe som lærerne, hvor man som journalist kan nørde noget mere med stoffet. Og så er *Folkeskolens* læsere en meget engageret gruppe, som jeg vil forsøge at komme tættere på og inddrage mere i vores journalistik”.

Redaktionen

Jobannoncer

fra **LÆRERJOB.DK**

Gå ind på lærerjob.dk og indtast kviknummeret, så kommer du direkte til annoncen.

De farvede blokke henviser til tre kategorier.

Naviger til den region, der er relevant for dig, og find dit næste drømmejob.

LEDERSTILLINGER

LÆRERSTILLINGER

ØVRIGE JOB

FYN & ØER

Kvik-nr. 83983294

Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle, 5230 Odense

Underviser til dansk og samfundsfag på erhvervsuddannelser/EUX

• Ansøgningsfristen er den 18. sep. 2022

JYLLAND

Kvik-nr. 83988512

Østthimmerlands Ungdomsskole, 9574 Bælum

Forstander på ØU

• Ansøgningsfristen er den 02. okt. 2022

Kvik-nr. 83999210

Fenskær Efterskole, 7620 Lemvig

Fenskær Efterskole søger ny forstander

- Ansøgningsfristen er den 01. nov. 2022

Kvik-nr. 83959057

Kornmarkskolen, 3320 Skævinge

Dansk- og engelsklærer til udskolingen på Kornmarkskolen

- Ansøgningsfristen er den 26. sep. 2022

Kvik-nr. 83999182

Dafolo A/S, 9900 Frederikshavn

Redaktør søges til pædagogisk forlag

- Ansøgningsfristen er den 28. sep. 2022

Kvik-nr. 83962648

Stenløse Privatskole, 3660 Stenløse

Stenløse Privatskole søger lærer til dansk og engelsk

- Ansøgningsfristen er den 15. sep. 2022

SJÆLLAND & ØER ↓

Kvik-nr. 83940510

Sct. Joseph Søstrenes Skole, 2920 Charlottenlund

Viceskoleleder og pædagogisk leder til Sct. Joseph Søstrenes Skole i Ordrup søges

- Ansøgningsfristen er den 07. okt. 2022

Kvik-nr. 83970624

Gasværksvejens Skole, 1656 København V

Tysklærer til udskolingen på Gasværksvejens Skole

- Ansøgningsfristen er den 29. sep. 2022

Kvik-nr. 83991311

N. Zahles Seminariskole, 1361 København K

Skoleleder søges til N. Zahles Seminariskole

- Ansøgningsfristen er den 21. sep. 2022

Kvik-nr. 83977150

Solvangskolen, 3520 Farum

En helt særlig koordinerende og pædagogisk vejleder til en helt særlig opgave – måske dig?

- Ansøgningsfristen er den 26. sep. 2022

Kvik-nr. 83998673

Grønnevang Skole, 3400 Hillerød

Afdelingsleder til specialundervisningsområdet Grønnevang Skole

- Ansøgningsfristen er den 21. sep. 2022

Kvik-nr. 83977064

Gasværksvejens Skole, 1656 København V

Fysiklærer til udskolingen på Gasværksvejens Skole

- Ansøgningsfristen er den 29. sep. 2022

Kvik-nr. 83925059

Strandgårdskolen, 2635 Ishøj

Matematik-, biologi-, geografi- eller fysiklærer til 8. årgang

- Ansøgningsfristen er den 16. sep. 2022

Kvik-nr. 83977004

GoTutor, København

Læreruddannede og lærerstuderende søges til jobbet som privat lektiehjælper i hele Danmark

- Ansøgningsfristen er den 28. sep. 2022

Kvik-nr. 83932804

Tagaskolen, 2200 København N

Tagaskolen STU Helsingør: læreruddannet underviser med gode relationelle kompetencer

- Ansøgningsfristen er den 15. sep. 2022

Kvik-nr. 83977090

Herlev Privatskole, 2730 Herlev

Kan du regne den ud, og er du sprængfyldt af viden?

- Ansøgningsfristen er den 16. sep. 2022

Kvik-nr. 83958652

Byskovskolen, afdeling Asgård, 4100 Ringsted

Byskovskolen søger musiske og kreative undervisere

- Ansøgningsfristen er den 18. sep. 2022

Kvik-nr. 83979029

Broskolen, 4220 Korsør

Fysiklærer til Broskolen i Korsør

- Ansøgningsfristen er den 16. sep. 2022

Kvik-nr. 83959059

Magleblik Skole, 3300 Frederiksværk

Dansk- og engelsklærer til udskolingen på Magleblik Skole

- Ansøgningsfristen er den 23. sep. 2022

Kvik-nr. 83979032

Hornbæk Skole, 3100 Hornbæk

Matematiklærer søges

- Ansøgningsfristen er den 18. sep. 2022

Kvik-nr. 83979334

Jinnah Skole, 2720 Vanløse

To lærere søges til barselsvikariater

- Ansøgningsfristen er den 22. sep. 2022

Kvik-nr. 83998557

Frederiksberg Privatskole, 2610 Rødovre

Lærer til overbygningsskole

- Ansøgningsfristen er den 05. okt. 2022

Kvik-nr. 83983275

Haslev Privatskole, 4690 Haslev

Haslev Privatskole søger to engagerede lærere

- Ansøgningsfristen er den 16. sep. 2022

Kvik-nr. 83998692

Vestegnens Privatskole, 2630 Taastrup

Vestegnens Privatskole søger en dygtig underviser til dansk og engelsk

- Ansøgningsfristen er den 23. sep. 2022

Kvik-nr. 83987563

Lyngby private Skole, 2800 Kongens Lyngby

Musiklærer til barselsvikariat søges

- Ansøgningsfristen er den 19. sep. 2022

Kvik-nr. 84002821

Vibeholmskolen, 2635 Ishøj

Vibeholmskolen søger tre lærere

- Ansøgningsfristen er den 20. sep. 2022

Kvik-nr. 83991298

Region Hovedstaden, Geelgårdsskolen, 2830 Virum

En særlig lærer til en ganske særlig skole

- Ansøgningsfristen er den 23. sep. 2022

Kvik-nr. 84003271

Egedal Kommune, Søhøjskolen, 3650 Ølstykke

Søhøjskolen søger kompetent dansk- og engelsklærer til mellemtrinnet på fuld tid

- Ansøgningsfristen er den 19. sep. 2022

Kvik-nr. 83991627

Ungdomsskolen i Helsingør, 3000 Helsingør

Skole- og behandlingstilbud på Ungdomsskolen søger speciallærere

- Ansøgningsfristen er den 21. sep. 2022

Kvik-nr. 84003272

Skolen ved Nordens Plads, 2000 Frederiksberg

Vil du arbejde som lærer på Frederiksberg Kommunes specialskole?

- Ansøgningsfristen er den 21. sep. 2022

Kvik-nr. 83991694

Ungdomsskolen i Helsingør, 3000 Helsingør

Ungdomsskolen 10. klasse Helsingør søger lærere og ordblindeunderviser

- Ansøgningsfristen er den 21. sep. 2022

Kvik-nr. 84003274

Magleblík Skole, 3300 Frederiksværk

Autentisk og nytænkende matematiklærer til mellemtrinnet på Magleblík Skole

- Ansøgningsfristen er den 23. sep. 2022

Kvik-nr. 83991313

Køge Kommune – PPR, 4600 Køge

PPR søger tale-høre-lærer/logopæd

- Ansøgningsfristen er den 15. sep. 2022

Kvik-nr. 84006068

Lyngholmskolen, 3520 Farum

Lyngholmskolen søger en stjernebørnehaveklasseleder eller stjernelærer

- Ansøgningsfristen er den 26. sep. 2022

Kvik-nr. 83991317

Qeqqata Kommunua, Grønland

Lærere på særlige åremålsansættelser til Atuarfik Kilaaseeraq i Maniitsoq

- Ansøgningsfristen er den 21. sep. 2022

Kvik-nr. 84005931

Børne U.N.I., 1665 København V

Børne U.N.I søger to lærere til vores overbygning pr. 1. november 2022

- Ansøgningsfristen er den 22. sep. 2022

Kvik-nr. 83991330

Rudersdal Kommune, 2950 Vedbæk

Lærer til Trørøds skolen

- Ansøgningsfristen er den 23. sep. 2022

Kvik-nr. 84005933

Asgård Skole, 4600 Køge

Lærer til Asgård Skole

- Ansøgningsfristen er den 21. sep. 2022

Kvik-nr. 83991333

Egedal Kommune, Søhøjskolen, 3650 Ølstykke

Søhøjskolen søger kompetent dansk- og musiklærer til mellemtrinnet på fuld tid

• Ansøgningsfristen er den 19. sep. 2022

Kvik-nr. 84003287

Guldborgsund Kommune, 4800 Nykøbing F

Specialpædagogisk konsulent til Psykologisk Pædagogisk Center (PPC)

• Ansøgningsfristen er den 06. okt. 2022

Kvik-nr. 83999145

Ankestyrelsen, 2450 København SV

Pædagogisk fagkonsulent til sekretariatet for Klagenævnet for Specialundervisning

• Ansøgningsfristen er den 26. sep. 2022

Kvik-nr. 83999145

Fagbladet Folkeskolen, 1208 København K

Ansvarshavende chefredaktør/direktør til Fagbladet Folkeskolen ApS

• Ansøgningsfristen er den 5. okt. 2022

Gå ind på lærerjob.dk, indtast netnummeret og læs annoncen

Få friske morgennyheder

Bliv klædt på til samtalen på lærerværelset med friske morgennyheder direkte i din indbakke alle hverdage. Her vælger vi det allervigtigste til dig, så du er opdateret på folkeskoleområdet.

Tilmeld dig på:

FOLKESKOLEN.DK

INFO TIL ANNONCØRER

For annoncering i fagbladet *Folkeskolen* kontakt Media-Partners på telefon eller e-mail.

TELEFON:

+45 2967 1436 eller +45 2967 1446

FORRETNINGSANNONCER:

annoncer@media-partners.dk

STILLINGS- OG RUBRIKANNONCER:

stillinger@media-partners.dk

DEADLINES FOR ANNONCER 2022

Nummer:	Udgivelse:	Deadline forretningsannonce	Deadline stillings-rubrikannonce
Blad nr. 16	29. september	13. september	20. september
Blad nr. 17	13. oktober	27. september	04. oktober
Blad nr. 18	27. oktober	11. oktober	18. oktober

Næste nummer af

FOLKESKOLEN

udkommer torsdag den 29. september

Blokade af skolerne Sputnik, Basen, Isbryderen, Vikasku og Skolen ved Sorte Hest

Lærernes Centralorganisation – og dermed Danmarks Lærerforening - har indledt blokade mod alle afdelinger – herunder dagbehandlingsafdelinger, skoleafdelinger og STU- & EUA-afdelinger – af følgende fem dagbehandlingstilbud/-skoler:

- Sputnik
- Basen
- Skolen ved Sorte Hest
- Isbryderen
- Vikasku

Blokaden betyder, at foreningens medlemmer fra onsdag den 1. april 2020 ikke må søge job eller lade sig ansætte ved disse skoler. Der har i over et år været ført forhandlinger med Dansk Erhverv Arbejdsgiver, der repræsenterer dagbehandlingstilbuddene, om overenskomst til dækning af undervisningsarbejdet på dagbehandlingstilbuddene. Desværre har forhandlingerne endnu ikke ført til et resultat. Derfor er det besluttet at udvide blokaden, som hidtil kun har dækket Sputnik. Brud på blokaden kan medføre eksklusion af Danmarks Lærerforening, ligesom man kan miste retten til senere at blive medlem af Danmarks Lærerforening.

Rubrikannoncer

www.eurotourist.dk
Vi er eksperter i skolerejser!

Ring på
98 12 70 22

Lejrskole i Sønderjylland
Universe, 1864 og Tyskland
www.6401.dk

DANMARKS LÆRERFORENING

Vandkunsten 12
1467 København K
Telefon 3369 6300

dlf@dlf.org
www.dlf.org

FORMAND

Lærer **Gordon Ørskov Madsen** træffes i foreningens sekretariat efter aftale.

SEKRETARIATSCHEF

Magne Vilshammer

SEKRETARIATET

Sekretariatet har telefonisk mandag-torsdag kl. 9.00-15.30 og fredag klokken 9.00-14.30. Der er åbent for personlige henvendelser mandag-torsdag kl. 9.00-15.30. Fredag kl. 9.00-14.30.

SERVICELINJEN, telefon 3369 6300

Er du i tvivl om, hvor og hvornår du kan henvende dig med et problem, kan du ringe til servicelinjen. Her kan du få oplyst, om du skal henvende dig til kredsen, dlf/a, Lærernes Pension mv., om kredskontorets åbningstid, adresser og telefonnumre.

Servicelinjen er åben mandag-torsdag fra klokken 9.00 til 15.30, fredag fra klokken 9.00 til 14.30.

MEDELSHENVENDELSER

Henvendelser om pædagogiske, økonomiske og tjenstlige forhold skal ske til den lokale kreds. Til sekretariatet i København kan man henvende sig om konkrete sager om arbejdsskader og psykisk arbejdsmiljø, om medlemsadministration, låneafdeling, understøttelseskasse og udlejning af foreningens sommerhuse.

KONTINGENTNEDSÆTTELSE ELLER -FRITAGELSE

kan søges af medlemmer, der er ledige, har orlov eller er på barsel, og som modtager dagpenge. Reglerne er beskrevet på www.dlf.org

LÅN

Henvendelse om lån kan ske på telefon 33 69 63 00, eller der kan ansøges direkte på vores hjemmeside www.dlf-laan.dk

Du kan se den aktuelle rente og beregne dit lån på: www.dlf-laan.dk

Snaregade 10 A, 1205 København K • Tlf. 70 25 10 08
skolelederne@skolelederne.org • www.skolelederne.org

Åbent for medlemshenvendelser mandag, onsdag og torsdag 9.00-15.30, tirsdag 10.00-15.30 og fredag 9.00-14.00

Formand Claus Hjortdal • Næstformand Dorte Andreas
Kontakt til de lokale afdelinger af Skolelederforeningen: Se hjemmesiden

Skolelederforeningen er den forhandlingsberettigede organisation for landets skoleledere. Som medlem kan du henvende dig for rådgivning om tjenstlige problemstillinger, løn- og arbejdsforhold mv. Læs også bladet Plenum og nyhedsbrevet Plenum+.

Lærerstuderendes Landskreds

LÆRERSTUDERENDES
LANDSKREDS

Vandkunsten 3 3. sal, 1467 København K.
Telefon 3393 9424, ll@lnet.dk • www.lnet.dk

Forperson

Caroline Holdflod Nørgaard
+45 20 87 54 06, cahn@dlf.org
Studerende kan søge rådgivning i
Lærerstuderendes Landskreds, LL.

Kompagnistræde 32 • 1208 København K
Tlf.: 70100018 • Email: [via hjemmesiden](mailto:via_hjemmesiden) www.laka.dk

Formand
Morten Kvist Refskov

Book en aftale
Vi har åbent for personligt fremmøde efter aftale.

Du kan altid booke en aftale med din konsulent på vores hjemmeside eller ved at ringe til os.

Vores kontorer
Vi har fem kontorer rundt om i landet

Odense
Forskerparken 10D,
1. nr. 31 & 32
5230 Odense M

Esbjerg
Torvet 21, 1. sal
6700 Esbjerg

Risskov
Ravnsøvej 6
8240 Risskov

Aalborg
Tankedraget 7, 5. sal
9000 Aalborg

København
Hestemøllestræde 5
1464 København K

**Telefontider og
åbningstider
i København**
Man - tors: 9.00-15.30
Fre: 9.00-14.30

www.laka.dk
tlf. 70100018

FOLKESKOLEN

FAGBLAD FOR UNDERVISERE

Forsidefoto:
Emil Jakobsen

Fagbladet *Folkeskolen* og folkeskolen.dk udgives af udgiverselskabet Fagbladet Folkeskolen ApS, som ejes af Stibo Complete og Danmarks Lærereforening.

Mediet redigeres efter journalistiske væsentligheds-kriterier. Chefredaktøren har ansvar for alt indhold.

Cvr-nummer: 36968559

Tryk

Stibo Complete, der er miljøcertificeret af Det Norske Veritas efter ISO 14001 og EMAS.

139. årgang, ISSN 0015-5837

Grafisk produktion

Boy & Son ApS

Kontrolleret oplag 2021:

72.692
(Danske Mediers Oplagskontrol)

Læsertal 2021:

138.000
(Index Danmark/Gallup)

Abonnement

Se folkeskolen.dk/abonnement

Udebliver dit blad

Klik på "Klag over bladleveringen" nederst på folkeskolen.dk.

Levering

Ved adresseændring send en e-mail til medlemsservice@dlf.org eller ring til 33 69 63 00

Henvendelser til redaktionen

E-mail

folkeskolen@folkeskolen.dk

Telefon

33 69 63 00

Post

Fagbladet *Folkeskolen*,
postboks 2139
1015 København K

Adresse

Kompagnistræde 34, 3. sal,
1208 København K

Følg Folkeskolen

📌 [facebook.dk/folkeskolendk](https://www.facebook.com/folkeskolendk)
📍 @folkeskolendk
📺 @folkeskolendk

Redaktionen

Hanne Birgitte Jørgensen
ansvarshavende chefredaktør
hjo@folkeskolen.dk

Stine Kull-Heerwagen

PA for chefredaktøren
skh@folkeskole.dk

Peter Leegaard

ansvarlig for forretningsudvikling
ple@folkeskolen.dk

Karen Ravn

webredaktør
kra@folkeskolen.dk

Mette Schmidt

bladredaktør
mse@folkeskolen.dk

Sebastian Bjerril

bje@folkeskolen.dk

Marina Veis Høj

mvh@folkeskolen.dk

Jesper Knudsen

jkn@folkeskolen.dk

Maria Becher Trier

mbe@folkeskolen.dk

Anmeldelser

Stine Grynberg Andersen
redaktør af anmeldelser
sga@folkeskolen.dk

Faglige netværk

Jennifer Jensen
engagementsredaktør
jje@folkeskolen.dk

Pernille Aisinger

pai@folkeskolen.dk

Andreas Brøns Riise

abr@folkeskolen.dk

Caroline Schrøder

csc@folkeskolen.dk

Annoncesalg

Mads Levinsen Berg
digital marketingspecialist
mbe@folkeskolen.dk

Jens Høj Ilse Sjöblom

salgskonsulent
jhs@folkeskolen.dk

Lærerprofession.dk

De bedste professionsbachelor- og diplomprojekter fra læreruddannelsen og skoleområdet. I samarbejde med Danske Professionshøjskoler.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

138.000
LÆSERE

Kolleger: Kærestepar på lærerværelset er søde, irriterende

Ifølge en ny opgørelse fra Danmarks Statistik danner næsten hver femte folkeskolelærer par med en anden lærer. Og det er virkelig skønt som kollega at være vidne til, mener en lærer:

“De vil jo helt tydeligt allerhelst bare være sammen hele tiden, de spiser sammen og sidder sammen, de kommer og går sammen, og det er jo bare dejligt og sødt og livsbekræftende og rørende og romantisk. Også lidt irriterende”.

Hvad?

“Jo, for det kan også somme tider være lidt besværligt, at man nærmest ikke har mulighed for at snakke med dem hver for sig. Man tager sig selv i at sige I i stedet for du, og det kan give nogle lidt mærkværdige situationer i en arbejdssammenhæng”.

Mange kærestepar på landets lærerværelser vælger af samme grund at nedtone eller helt skjule deres private relation.

“For eksempel hende deroppe og ham, der sidder nede i den anden ende, jeg tror slet ikke, de er klar over, at vi alle sammen ved det”.

Skoleklasse udmattet: Vores lærer hænger i gardinerne

En lokal lærers energiniveau er med til at give nogle udfordringer i hverdagen, mener flere elever.

“Hun kan simpelthen ikke sidde stille”, forklarer en elev. “Og det kræver altså nogle særlige resurser i den daglige undervisning, når vi sidder i klassen og prøver at koncentrere os”.

En anden elev bakker op: “Vi plejer at sige, at hun ‘hænger i gardinerne’, der er lige lovlig meget krudt bagi, og der er vi altså nødt til at gå ind og være meget klare i vores rammesætning”.

I enkelte tilfælde har klassen set sig nødsaget til at sende læreren uden for døren i nogle minutter. “Så beder vi hende måske løbe en tur rundt om skolen, så hun lige kan få afreageret, det plejer at hjælpe”. Klassen understreger, at der naturligvis skal være plads til alle typer af lærere.

KONGRES

Der indkaldes hermed til Danmarks Lærerforenings ordinære kongres 2022.

Kongressen afholdes den 8. – 9. november 2022
på Tivoli Hotel & Congress Center
Arni Magnussons Gade 2
1577 København V

Kongressen starter den 8. november 2022, kl. 14.15.

Den foreløbige dagsorden indeholder følgende punkter:

1. Mødets åbning og valg af dirigenter
2. Forretningsorden
3. Inklusion
4. Rammer og vilkår for det gode arbejdsliv
5. Ændring af dele af Danmarks Lærerforenings vedtægter
6. Eventuelt

Endelig dagsorden vil blive meddelt senest 3 uger før kongressen,
jf. vedtægternes § 20, stk. 6.

Rækkefølgen for kongressens behandling af punkterne aftales med kongres-
dirigenterne.

På hovedstyrelsens vegne

Gordon Ørskov Madsen
Formand

Anne-Christine

Anne

Jacob

Kenneth

Lone

Mike

Der er altid en grund!

I bund og grund starter alting samme sted. For der er altid en grund. En grund til at stå op om morgenen. En grund til at lege. En grund til, at børn går i skole. En grund til at lære. En grund til, at du blev lærer.

Var det faget, du var forelsket i? Var det samværet med børnene, der trak? Var det entertaineren i dig, der drømte om en scene? Var det drømmen om at gøre en forskel? Du har helt sikkert 117 gode grunde til at gøre det, du gør.

Det samme har Anne-Christine, Anne, Jacob, Kenneth, Lone og Mike. Engagement, fleksibilitet og sansning er nogle af deres grunde.

Vi har ikke 117, men 21 gode grunde til, at du skal besøge [Alinea.dk/dingrund](https://alinea.dk/dingrund) og se, hvilket grundsystem der passer til din undervisning.

For der er altid en grund. Hvad er din?

Alinea

Se mere på [Alinea.dk/dingrund](https://alinea.dk/dingrund)